

Do Poznania przybyli studenci - Koreańczycy

W Poznaniu bawi ośmioosobowa grupa młodych Koreańczyków — studentów wyższych uczelni Związku Radzieckiego. Brali oni udział w Zlocie Młodych Przdowników, po czym zwiedzili Kraków, po czym zwiedzili Kraków, po czym zwiedzili Kraków i Zakopane.

Niebawem przyjedzie do Poznania druga grupa studentów koreańskich wraz z kilkunastoosobową delegacją młodzieży radzieckiej. (bw)

GTAS WIELKOPOLSKI

Cena 15 gr

CZY
TEL
NIK

Rok VIII Wyd. A B

Poznań, piątek 22 VIII 1952 r.

Nr 201 (2634)

Projekt dyrektyw XIX zjazdu WKP(b) w sprawie piętego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951-1955

MOSKWA (PAP)

„Prawda” opublikowała dnia 20 VIII br. następujący projekt dyrektyw XIX zjazdu WKP(b) w sprawie piętego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 do 1955:

Projekt KC WKP(b)

Dyrektywy XIX zjazdu partii w sprawie piętego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951-1955

Pomyślne wykonanie czwartego planu pięcioletniego u-

możliwia przyjęcie nowego planu pięcioletniego, zapewniającego dalszy rozwój wszystkich gałęzi gospodarki narodowej, wzrost dobrobytu, ochrony zdrowia i kulturalnego poziomu narodu.

Zgodnie z tym XIX zjazd Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego uważa za konieczne udzielić Komitetowi Centralnemu Partii i Radzie Ministrów ZSRR następujących dyrektyw w sprawie piętego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 do 1955.

I. W dziedzinie przemysłu:

1 Ustalić przyrost poziomu produkcji przemysłowej w ciągu 5-lecia w przybliżeniu na 70% przy przeciętnym rocznym tempie wzrostu całej globalnej produkcji przemysłowej w przybliżeniu o 12%. Określić tempo wzrostu produkcji środków produkcji (grupy „a”) w wysokości 13%, a produkcji dóbr konsumpcyjnych (grupy „b”) w wysokości 11%.

2 Przewidzieć wzrost produkcji najważniejszych rodzajów produkcji przemysłowej w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950 w przybliżeniu: w następujących rozmiarach: surowca o 76%, stal o 62%, walcówka o 64%, węgiel o 43%, ropa naftowa o 85%, energia elektryczna o 80%, turbiny parowe — 2,3 raza, hydroturbiny — 7,8 raza, kotły parowe — 2,7 raza, urządzenia hutnicze — o 85%, aparatura naftowa — 3,5 raza, wielkie obrabiarki do skrawania metali — 2,6 raza, samochody o 20%, traktory o 19%, soda wapienna o 84%, soda kaustyczna o 79%, nawozy sztuczne o 88%, kauczuk syntetyczny o 82%, cement — 2,2 raza, wywóz drewna przemysłowego o 56%, papier o 46%, tkaniny bawełniane o 61%, tkaniny wełniane o 54%, obuwie skórzane o 55%, cukier kryształowy o 78%, mięso o 92%, ryby o 22%, masło o 72%, tłuszcz roślinny o 77%, konserwy — 2,1 raza.

3 Zgodnie z planem dalszego rozwoju produkcji przemysłowej zwiększyć państwowe nakłady inwestycyjne w przemyśle w latach 1951 — 1955 w przybliżeniu dwukrotnie w porównaniu z latami 1946 — 1950. Jednocześnie z uruchomieniem nowych przedsiębiorstw i agregatów zapewnić zwiększenie mocy czynnych przedsiębiorstw przez ich rekonstrukcję, wyposażenie w nowe urządzenia fabryczne, mechanizację i intensyfikację produkcji oraz udoskonalenie procesów technologicznych. Wykorzystać rozbudowę istniejących przedsiębiorstw jako niezwykle ważne rezerwy zwiększenia produkcji przy najmniejszych kosztach. Stworzyć rezerwy w budownictwie przedsiębiorstw hutniczych, elektrowni, rafinerii ropy i kopalni węgla, aby zapewnić niezbędny rozwój tych gałęzi przemysłu w latach następnych.

Zapewnić lepsze geograficzne rozmieszczenie budowy przedsiębiorstw państwowych w nowej 5-lacie, mając na uwadze dalsze przybliżenie przemysłu do źródeł surowców i paliwa w celu zlikwidowania nieracjonalnych

tunków stali i stopów dla potrzeb przemysłu budowy maszyn.

Zapewnić dalszą poprawę wykorzystania czynnej mocy przedsiębiorstw hutniczych. Wzmocnić prace w zakresie intensyfikacji procesów metalurgicznych, automatyzacji i mechanizacji agregatów hutniczych oraz pracochłonnych robót w przedsiębiorstwach hutnictwa żelaza.

Zwiększyć w planie 5-lacie w porównaniu z czwartą 5-latką uruchomienie mocy produkcyjnych w zakresie wytwarzania surowców w przybliżeniu o 32%, stali o 42%, walcówki — nie mniej niż 2 razy, koksu o 80% i rudy żelaza — 3 razy. Na równi z rozwojem hutnictwa żelaza w okęgach południowych, na Uralu, w Syberii, w centralnej i południowo-zachodniej części kraju zapewnić dalszy rozwój przemysłu hutniczego w rejonach Zakaukazia.

Przewidzieć rozwój produkcji metali żelaznych w systemie przemysłu miejscowego przez budowę niedużych przetwórczych przedsiębiorstw hutniczych.

5 Znacznie rozszerzyć produkcję metali nieżelaznych, w ciągu 5-lecia zwiększyć produkcję w przybliżeniu w następujących rozmiarach: miedzi rafinowanej o 90%, ołowiu — 2,7 raza, aluminium — nie mniej niż 2,6 raza, cynku — 2,5 raza, niklu o 53% i cyny o 80%.

Zmechanizować roboty gór

nicze i pracochłonne, zautomatyzować i zintensyfikować procesy produkcji, zwiększyć kompleksowe wydobywanie metali z rud, zapewnić dalszy wzrost produkcji metali najwyższych gatunków, znacznie rozszerzyć i usprawnić wykorzystywanie mocy czynnych przedsiębiorstw i budować nowe przedsiębiorstwa.

6 W dziedzinie elektryfikacji zapewnić wysokie tempo przyrostu mocy elektrowni w celu pełniejszego zaspokojenia rosnących potrzeb gospodarki narodowej oraz potrzeb bytowych ludności na energię elektryczną i w celu zwiększenia rezerwy w systemach energetycznych.

Zwiększyć w ciągu 5-lecia łączną moc elektrowni w przybliżeniu dwukrotnie, a elektrowni wodnych — trzykrotnie, zapewniając w zakresie elektrowni ciepłych przede wszystkim rozbudowę czynnych przedsiębiorstw. Oddać do użytku wielkie elektrownie wodne, w tym elektrownię kujbyszewską o mocy 2.100 tys. kW oraz elektrownię kamską, gorkowską, mińską, czajkowską, ust-kamienogorską i inne o łącznej mocy 1.916 tys. kW. Zbudować i oddać do użytku linie wysokiego napięcia Kujbyszew — Moskwa.

Rozwinąć budowę stalinogradzkiej i kachowskiej elektrowni wodnej, rozpocząć budowę nowych wielkich elektrowni wodnych: czeboksarskiej i innych.

(Ciąg dalszy na str. 2)

Plenum Komitetu Centralnego WKP(b) postanowiło zwołać 5 października 1952 r. XIX zjazd WKP(b)

MOSKWA (PAP)

Dnia 20 bm. w dzienniku „Prawda” opublikowany został następujący komunikat:

Do wiadomości wszystkich organizacji WKP(b). W tych dniach odbyło się w Moskwie plenum Komitetu Centralnego WKP(b).

Komitet Centralny WKP(b) postanowił zwołać 5 października 1952 r. kolejny XIX zjazd WKP(b). Porządek dzienny XIX zjazdu WKP(b):

- 1 Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP(b) — referuje sekretarz KC tow. Malenkow G. M.
- 2 Referat sprawozdawczy Centralnej Komisji Rewizyjnej WKP(b) — referuje przewodniczący Komisji Rewizyjnej tow. Moskatow P. G.
- 3 Dyrektywy XIX zjazdu partii w sprawie piętego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951-1955 — referuje przewodniczący Państwowej Komisji Planowania tow. Saburow M. Z.
- 4 Zmiany w statucie WKP(b) — referuje sekretarz KC tow. Chruszczew N. S.
- 5 Wybory centralnych organów partii.

Norma przedstawicielstwa i tryb wyborów delegatów na zjazd:

- Jeden delegat z głosem rozstrzygającym na 5 tysięcy członków partii;
- jeden delegat z głosem doradczym na 5 tysięcy kandydatów na członków partii;
- delegaci na XIX zjazd partijny wybierani są, zgodnie ze statutem partii, w zamkniętym (tajnym) głosowaniu;
- delegaci z ramienia organizacji partyjnych RFSRR wybierani są na partyjnych konferencjach obwodów, krajów i republik autonomicznych. W innych republikach związkowych delegaci wybierani są na obwodowych konferencjach partyjnych lub na zjazdach komunistycznych partii republik związkowych — według uznania KC Komunistycznych Partii Republik Związkowych.
- komuniści należący do organizacji partyjnych Armii Radzieckiej, marynarki wojennej i oddziałów ochrony pogranicza, Ministerstwa Bezpieczeństwa Państwowego wybierają delegatów na XIX zjazd partii razem z pozostałymi organizacjami partyjnymi na obwodowych, krajowych konferencjach partyjnych lub na zjazdach komunistycznych partii republik związkowych.

Sekretarz KC WKP(b) J. Stalin.

Fabryka kwasu siarkowego wykonała zadania trzech lat planu 6-letniego

WARSZAWA (PAP)

Załoga fabryki kwasu siarkowego położonej w województwie kieleckim zameldowała ostatnio o wykonaniu zadań trzech lat planu 6-letniego. Stanęła ona tym samym w rzędzie przodujących

zakładów przemysłu chemicznego.

Robotnicy tej fabryki wykorzystali i wykorzystują nadal zdobyte w walce o plan doświadczenia, w wyniku czego zadania produkcyjne wykonywane są rytmicznie, a produkcja zwiększa się z miesiąca na miesiąc.

Jedną z wielu form walki o realizację planu jest wykorzystanie w pełni maszyn i urządzeń zakładów, m. in. dzięki znacznemu skracaniu czasu trwania remontów i wymian zużytych urządzeń. Tak np. wymiana zużytych pomp kwasowych, która zwykle trwa 2 godziny, obecnie przeprowadzana jest w ciągu 20 minut.

W walce o pełną realizację planów produkcyjnych, w przełamywaniu trudności poważny udział mają racjonalizatorzy zakładów. Wśród licznych pomysłów racjonalizatorskich jednym z najcenniejszych jest pomysł produkcyjnego zmianowego Aleksandra Lichmana. Pomysł ten polega na skonstruowaniu specjalnego urządzenia, które pozwala na powtórne wykorzystanie użytej do produkcji wody.

Źródłem sukcesów fabryki jest ścisła współpraca personelu technicznego z robotnikami. Codziennie rano odbywają się krótkie narady. Uczestniczą w nich pracownicy techniczni, którzy następnie przeprowadzają szczegółową kontrolę maszyn i urządzeń produkcyjnych, dają wskazówki robotnikom, co przynosi w efekcie wzrost zdolności produkcyjnej urządzeń.

Sukces zakładów jest tym cenniejszy, że fabryka pracuje na starych maszynach i aparatach z okresu przedwojennego, jednakże dzięki umiejętności ich wykorzystania i właściwej opiece załoga potrafiła podnieść produkcję kwasu siarkowego dwukrotnie w stosunku do okresu przedwojennego, a obecnie wykonała na 5 miesięcy przed terminem zadania 3 lat planu 6-letniego.

J. W.

Przed XIX zjazdem WKP(b)

Zjazd Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) jest wydarzeniem o znaczeniu historycznym i wszechświatowym. Sto narodów, a w tej liczbie naród polski, zawdzięcza partii Lenina — Stalina wyzwolenie z kajdan ucisku carskiego.

To partia Lenina i Stalina, dzięki zwycięskiej Wielkiej Rewolucji Październikowej, pchnęła ludzką historię na drogę postępu i dobrobytu. Na mądrą, przenikliwą, opartą na marksistowskiej nauce o rozwoju społeczeństw, polityce WKP(b) masy pracujące całego świata uczą się przewidywać własne błędy, uczą się walki z wrogiem klasowym, ze zdrajcami, odszczepieńcami i odchyłkami wszelkiej maści. To WKP(b), twórcza pierwszego na świecie państwa robotników i chłopów, przekształconego dziś w najpotężniejsze, niezwyciężone mocarstwo socjalistyczne, uczy narody wyzwolone z jarzma kapitalistycznego ucisku — pokonywania trudności, wzrostu i tworzenia w codziennym wysiłku dobrobytu i pomysłowości powszechnej.

Partia Lenina i Stalina, organizator zwycięstwa radzieckiego nad faszystwem hitlerowskim, kieruje radziecką polityką pokoju i jest natchnieniem mas pracujących krajów kapitalistycznych i narodów uciskanych w walce o wyzwolenie społeczne i narodowe. Ona to uczy nas międzynarodowej

solidarności i przyjaźni, inicjuje braterską pomoc i współpracę mas pracujących w walce o postęp i pokój.

Toteż zjazdy WKP(b) są jak historyczne kamienie milowe, przy których produkuje partia robotnicza światła sumy przebytej drogi walki i wytycza nowe etapy marszu dla mas robotniczych kraju zwycięskiego socjalizmu, a w dalszej perspektywie — dla mas pracujących całego świata.

Od ostatniego, XVIII zjazdu WKP(b) dzieli nas okres wielkich wydarzeń, które w pełni potwierdziły genialną analizę Józefa Stalina, zawartą w jego referacie na XVIII zjeździe. Państwa imperialistyczne rozpętały drugą wojnę światową, hitlerowski faszizm usiłował zburzyć państwo radzieckie, lecz poniosł klęskę. Związek Radziecki, zbrojny we wskazania WKP(b) i kierowany przez tę partię pod wodzą Józefa Stalina, nie tylko obronił własną całość i niepodległość, lecz wyzwolił również szereg narodów Europy wschodniej oraz dopomógł im w podjęciu budownictwa socjalistycznego. Zwycięstwo to i doświadczenia WKP(b) dopomogły 500 milionowemu narodowi chińskiemu w zwycięskiej walce z imperializmem amerykańskim i jego zdrajcami najmitemi.

Wojna narzucona Związkowi Radzieckiemu przez imperialistów nie zdołała zwrócić narodów radzieckich z drogi wytyczonej przez XVIII zjazd WKP(b). Pierwsza powojenna pięcioletka

odbudowy została wykonana w 4 lata i 3 miesiące. W roku ubiegłym rozpoczęła została realizacja drugiej pięcioletki, w której — wśród wspaniałych osiągnięć w dziedzinie produkcji przemysłowej i rolniczej, jak bezcenne diamenty lśnią pierwsze budowle komunizmu — kanał Wołga — Don, rozpoczęte prace przy nawanianiu wielkich pustyni zauralskich, sadzenie gigantycznych pasów leśnych i inne wielkie prace z zakresu stalinowskiego planu przeobrażenia przyrody dla dobrobytu i szczęścia narodów Związku Radzieckiego.

W tym czasie, gdy Związek Radziecki realizując wskazania XVIII zjazdu partii i jej wodza Józefa Stalina, niepowstrzymanie idzie naprzód po drodze rozwoju i dobrobytu mas pracujących ZSRR, w krajach kapitalistycznego zachodu widzimy marazm i upadek. Nawet najbardziej rozwinięty kraj kapitalistyczny — USA, nie jest w stanie wyjść poza przedwojenny wskaźnik produkcji, mimo rozpętanego wyścigu zbrojeń i przestawienia produkcji na cele wojenne. W innych krajach kapitalistycznych — widzimy narastający kryzys, spadek produkcji i rosnącą nędzę szerokich mas.

Dyrektywy, które ma uchwalić XIX zjazd WKP(b) w sprawie nowej pięcioletki na lata 1951-1955 są imponującym wyrazem rozmachu budownictwa socjalistycznego i wiary w siły społeczeń-

stwa, w którym został zniesiony ucisk człowieka przez człowieka.

Podczas, gdy rządy państw imperialistycznych ogłaszają programy zbrojeń, wyliczają ilość dywizji, bombowców, armat, i innych narzędzi zniszczenia które mają zamiar stworzyć lub wyprodukować w najbliższych latach, program nowej pięcioletki radzieckiej obejmuje produkcję i budownictwo dla celów pokojowych.

Toteż cała ludzkość postępuje z największą uwagą i nadzieją spoglądając będzie ku Moskwie w dniach XIX zjazdu WKP(b) wiedząc, że stamtąd rozlegnie się głos wypróbowanych, doświadczonych prekursorów postępu, obrońców wolności narodów i niezłomnych bojowników pokoju.

Z serdeczną uwagą i najgłębszym zainteresowaniem polskie masy pracujące będą śledzić przygotowania i przebieg XIX zjazdu WKP(b). Każdy bowiem górnik i hutnik polski, każdy budowniczy Nowej Huty czy MDM, każdy inżynier, technik, agronom, profesor, każdy pracujący twórca Polak wie ile zawdzięcza doświadczeniom i pomocy Związku Radzieckiego, kierowanego mądra i przewidującą polityką WKP(b). I każdy patriota polski wie jak miernego i niezłomnego sprzymierzeńca ma nasza Ojczyzna w Związku Radzieckim, któremu przewodzi WKP(b) i jej wódz, Józef Stalin.

Projekt dyrektyw XIX zjazdu WKP(b) w sprawie pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951-1955

(Ciąg dalszy ze str. 1)

skiej na Woldze, wotkińskiej na Kamie, buchtarmińskiej na Irtyżu i szeregu innych.

Rozpocząć prace nad wykorzystaniem zasobów energetycznych rzeki Angary w celu rozbudowy na bazie tańszej energii elektrycznej i miejscowych źródeł surowców — przemysłu aluminiowego, chemicznego, górnictwa i innych gałęzi przemysłu.

W celu poważnego polepszenia zaopatrzenia w energię elektryczną południa, Uralu i Zagłębia Kuźnieckiego zapewnić znaczny wzrost mocy ciepłych elektrowni rejonowych i fabrycznych w tych okęgach. Dla zapewnienia zaopatrzenia w energię elektryczną miast i rejonów, równocześnie z budową wielkich elektrowni — budować nieduże oraz średnie elektrownie.

W związku z zadaniami dalszej industrializacji zapewnić 2-2,5-krotny wzrost produkcji energii elektrycznej w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR i Estońskiej SRR. Zbudować narwską elektrownię wodną, ryską elektrownię ciepłą oraz wzmocnić tempo budowy kaunaskiej elektrowni wodnej.

Zapewnić budowę elektrowni ciepłych i sieci centralnego ogrzewania dzielnicowego w celu urzeczywistnienia zakrojonej na szeroką skalę ciepłotłoczenia miast i przedsiębiorstw przemysłowych.

Stosować na szeroką skalę automatyzację procesów produkcyjnych elektrowni. Zakończyć całkowitą automatyzację rejonowych elektrowni wodnych oraz przystąpić do wprowadzania telemechanizacji w systemach energetycznych.

7 Zapewnić wysokie tempo rozwoju przemysłu naftowego. Przewidzieć dalszy rozwój wydobycia ropy naftowej z pól naftowych położonych na dnie morza.

Zgodnie z zaplanowanym wzrostem wydobycia ropy naftowej, zapewnić rozwój przemysłu rafineryjnego, przybliżając rafinerie nafty do okęgów zapotrzebowania przetworów ropy naftowej.

Zwiększyć w ciągu 5-lecia moc rafinerii w zakresie pierwotnej przeróbki nafty w przybliżeniu dwa razy, a w zakresie krakowania surowca — 2,7 raza, przewidując znaczne pogłębienie przeróbki nafty i zwiększenie procentu jasnych produktów naftowych zarówno w istniejących, jak i w oddawanych do użytku nowych rafineriach nafty.

Rozwinąć produkcję sztucznego paliwa płynnego. Znaczenie zwiększyć budowę i uruchamianie głównych rurociągów naftowych oraz zbiorników dla magazynowania ropy naftowej i produktów naftowych.

8 Zapewnić dalszy rozwój przemysłu gazowego. Zwiększyć w ciągu 5-lecia w przybliżeniu o 80% wydobycie gazu ziemnego i gazu wydobywającego się przy eksploatacji złóż naftowych oraz produkcję gazu z węgla i łupków. Rozszerzyć używanie gazu dla potrzeb bytowych, stosowanie go jako paliwa dla samochodów oraz utrzymywanie z gazu przetworów chemicznych.

Zwiększyć produkcję gazu sztucznego z łupków w Estońskiej SRR w przybliżeniu 2,2 raza oraz zakończyć budowę i oddać do użytku gazociąg Kocchia — Jarve — Tallin.

9 W przemyśle węglowym przewidzieć szybki wzrost wydobycia węgla konsumującego, zwiększając w ciągu 5-lecia wydobycie takiego węgla co najmniej o 50%.

Podnieść jakość węgla, znacznie rozszerzając jego wzbogacanie i brykietowanie; zapewnić w ciągu 5-lecia wzrost wzbogacania węgla w przybliżeniu 2,7 raza. Systematycznie ulepszać metody eksploatacji złóż węgla. Na szerszą skalę stosować najnowsze maszyny i mechanizmy górnicze dla kompleksowej mechanizacji, dalszej technicznej modernizacji przemysłu węglowego i zapewnienia wzrostu wydajności pracy. Wszelchnie rozwijać mechanizację naj-

bardziej pracochłonnych procesów wydobycia węgla, a zwłaszcza ładowania węgla na ścianie, ładowania węgla i innych kopalni w toku robót przygotowawczych oraz szerzej stosować zmechanizowane sposoby obudowy wyrobisk.

Zwiększyć w porównaniu z czwartą 5-latką moc produkcyjną kopalń węglowych w przybliżeniu o 30%.

Zapewnić w ciągu 5-lecia wzrost wydobycia torfu o 27% oraz przewidzieć dalszy rozwój wydobycia miejscowych pokładów węgla; zwiększyć produkcję łupków 2,3 raza, zwłaszcza w Estońskiej SRR. Na bazie rozwoju przemysłu łupkowo-chemicznego zwiększyć w Estońskiej SRR w ciągu 5-lecia produkcję sztucznego paliwa płynnego w przybliżeniu o 80%.

10 Przewidzieć wysokie tempo rozwoju przemysłu budowy maszyn jako podstawy nowego potężnego postępu technicznego we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej ZSRR. Zwiększyć produkcję przemysłu budowy maszyn i obróbki metali w ciągu 5-lecia w przybliżeniu dwukrotnie.

Uważać za szczególnie doniosłe zadanie w przemyśle budowy maszyn całkowite wyposażenie w sprzęt elektrowni, zapewnienie w całej pełni urządzeń dla elektrowni, przedsiębiorstw hutnictwa żelaza i metali nieżelaznych, budowy rafinerii naftowych i fabryk sztucznego paliwa płynnego. Rozwinąć w niezbędnej ilości produkcję turbin hydraulicznych i parowych i generatorów, aparatury wysokiego napięcia i różnych przyrządów sterujących dla wielkich elektrowni wodnych i ciepłych, dla hut, rafinerii nafty i innych zakładów przemysłowych, wielkich obrabiarek oraz urządzeń kowalskich i pras.

Zwiększyć w ciągu 5-lecia produkcję urządzeń dla walcowni prasie dwukrotnie, obrabiarek o zwiększonej precyzji w przybliżeniu dwukrotnie, ciężkich maszyn kowalskich i pras — 8-krotnie, przyrządów sterujących i kontrolnych w przybliżeniu 2,7 raza. Określić wzrost produkcji urządzeń przemysłu chemicznego w ciągu 5-lecia w przybliżeniu na 3,3 raza. Znaczenie zwiększyć produkcję wielotonowych samochodów dieslowych oraz samochodów o napędzie gazowym.

Zwiększyć w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950 produkcję statków towarowych oraz tankowców dla marynarki w przybliżeniu 2,9 raza, rzecznych statków pasażerskich — 2,6 raza oraz statków dla floty rybackiej 3,8 raza.

Zapewnić dalszy rozwój przemysłu budowy maszyn: przemysłu budowy statków, budowy turbin i obrabiarek — w Litewskiej SRR; budowy maszyn elektrycznych, obrabiarek i statków — w Łotewskiej SRR; budowy statków i maszyn elektrycznych — w Estońskiej SRR.

Zapewnić znaczny wzrost produkcji urządzeń dźwigowo-transportowych, maszyn dla mechanizacji robót pracochłonnych, kompleksowych urządzeń dla produkcji materiałów budowlanych i urządzeń zautomatyzowanych dla poszczególnych gałęzi przemysłu lekkiego i spożywczego.

Zwiększyć produkcję nowych maszyn tkackich. Rozwinąć produkcję wysokowydajnych maszyn i urządzeń dla wyrobu lasów, przemysłu celulozowo-papierniczego, tartaczno i obróbki drewna.

Przy konstruowaniu nowych maszyn dążyć do zmniejszenia ich wagi przy udoskonaleniu jakości.

W celu wykonania zadań w zakresie produkcji niezwykle ważnych rodzajów urządzeń w latach 1951-1955: zbudować i oddać do użytku nowe zakłady oraz zakończyć rekonstrukcje czynnych zakładów budowy maszyn energetycznych, urządzeń walcowniczych, turbin i kotłów; rozszerzyć istniejące i oddać do użytku nowe moce produkcyjne do wytwarzania aparatury dla przemysłu naftowego, urządzeń dźwigowo-

transportowych oraz kompletnie urządzenia dla przemysłu materiałów budowlanych;

znacznie rozszerzyć istniejące i uruchomić nowe moce produkcyjne do wytwarzania wielkich obrabiarek, maszyn kowalskich i pras oraz precyzyjnych przyrządów mierzniczych i przyrządów do automatycznego kierowania procesami technologicznymi.

11 W przemyśle chemicznym zapewnić najwyższe tempo wzrostu produkcji nawozów sztucznych, sody i kauczuku syntetycznego, zwracając szczególną uwagę na wszechstronny rozwój produkcji kauczuku na bazie wykorzystania gazów naftowych.

Zwiększyć produkcję maszyn plastycznych, barwników, surowców dla sztucznego jedwabiu oraz asortyment innych produktów chemicznych. Rozwinąć produkcję materiałów syntetycznych — produktów zastępczych metali nieżelaznych.

Przewidzieć wzrost zdolności wytwórczej w dziedzinie produkcji amoniaku, kwasu siarkowego, kauczuku syntetycznego, spirytusu syntetycznego, sody, nawozów sztucznych zwłaszcza w postaci granulowanej oraz chemicznych środków walki ze szkodnikami roślin uprawnych.

Zorganizować w Estońskiej SRR produkcję superfosfatu. Stworzyć rezerwy w budowie fabryk nawozów sztucznych, zapewniające niezbędny rozwój produkcji nawozów sztucznych w latach następnych. W całej pełni wykorzystywać żużli fosfatowe dla nawożenia pól. Na szeroką skalę stosować tlen w procesach technologicznych różnych gałęzi przemysłu, przede wszystkim w hutnictwie żelaza i metali nieżelaznych, w produkcji gazu z węgla oraz w przemyśle celulozowym i cementowym.

12 Zlikwidować nienadążanie przemysłu leśnego za wzrastającymi potrzebami gospodarki narodowej. Zwiększyć produkcję tarcicy oraz rozwinąć wyrób elementów dla produkcji i budownictwa. Dokonać na szeroką skalę przesunięcia wyrobu lasów do obfitujących w lasy okęgów, zwłaszcza do okęgów położonych na północy, na Uralu, Syberii zachodniej i Karelii. Finńskiej SRR, zmniejszając wyrab lasów w małozalesionych rejonach kraju. Zmniejszyć sezonowość wyrobu lasów i w tym celu zbudować w nowych rejonach zmechanizowane przedsiębiorstwa, zapewniając im stałe kadry robotnicze. Urzeczywistnić dalszy rozwój kompleksowej mechanizacji robót przy wyrobie lasów. Uspawnić organizację produkcji i wykorzystanie mechanizmów, zapewniając zwiększoną wydajność pracy przy wyrobie. Zwiększyć w ciągu 5-lecia moc tartaków w nowych rejonach rozwoju wyrobu lasów w przybliżeniu 3-krotnie w porównaniu z poprzednią 5-latką.

Zapewnić wszechstronny rozwój przemysłu papierniczego celulozowego, meblarskiego, fornirowego, chemii leśnej i hydrolitycznego, zwiększyć produkcję mebli co najmniej 3-krotnie.

13 Dla zaspokojenia wzrastających potrzeb gospodarki narodowej przewidzieć wzrost produkcji podstawowych materiałów budowlanych w ciągu 5-lecia przynajmniej dwukrotnie, podnieść jakość i rozszerzyć asortyment materiałów budowlanych, zapewnić wzrost produkcji cegieł w przybliżeniu 2,3 raza, łupku — 2,6 raza, polerowanego szkła — 4-krotnie. W dziedzinie budownictwa miejskiego i przemysłowego energiczniej stosować nowe materiały ścienne, zwiększając produkcję wielkich bloków z betonu żużlowego i z betonu. Znaczenie zwiększyć produkcję nowych wysokogatunkowych materiałów budowlanych dla prac wykończeniowych i licowania oraz detali i konstrukcji pochodzenia fabrycznego z ceramiki, gipsu, betonu i żelbetonu, przyczyniających się do dalszej industrializacji budownictwa, obciążających je-

go koszty oraz podnoszących zalety architektoniczno-budowlane i eksploatacyjne gmachów i budowli. Ustalić wyższe niż dla całego Związku Radzieckiego tempo wzrostu produkcji materiałów budowlanych na Uralu, Syberii, w okęgach nadwołżańskich, na Dalekim Wschodzie i w Azji Środkowej oraz w wielkich okęgach przemysłowych, gdzie prowadzone jest na szeroką skalę budownictwo. Zwiększyć zdolność wytwórczą przemysłu cementowego 2,1 raza.

14 Zapewnić wysokie tempo wzrostu produkcji artykułów masowego spożycia. Zwiększyć produkcję przemysłu lekkiego i spożywczego co najmniej o 70%.

Odpowiednio do zwiększenia zasobów surowców rolniczych zbudować wielką ilość przedsiębiorstw przemysłu lekkiego i spożywczego, zwłaszcza kombinatów bawełnianych, fabryk sztucznego włókna, jedwabiu, konfekcji, robót dziewiarskich i obuwia skózanego, rafinerii cukru, młynów, suszarni warzyw, fabryk cukierniczych, wytwórni herbaty, fabryk konserw, browarów, fabryk win, fabryk przetworów mięsnych i rybnych, olejarni i serowni.

Zwiększyć do końca 1955 roku w porównaniu z rokiem 1950 zdolność wytwórczą w dziedzinie produkcji tkanin bawełnianych w przybliżeniu o 22 proc., włókna sztucznego — 4,7 raza, obuwia o 34 proc., zdolność wytwórczą w dziedzinie cukru kryształowego o 25 proc., cukru rafinowanego o 70 proc., herbaty o 80 proc., zdolność wytwórczą fabryk przetwarzających nasion oleiste — 2,5 raza, suszarni warzyw — 3,5 raza, fabryk konserw rybnych, warzywnych i owocowych o 40 proc., zwiększyć pojemność chłodni i statków — chłodni dla zamrażania ryb o 70 proc., produkcję kombinatów mięsnych o 40 proc., produkcję fabryk przetwarzających tłuszcz zwierzęcy o 35 proc., serowni — dwukrotnie, fabryk konserw mlecznych — 2,6 raza, mleka w proszku dwukrotnie, mleka niezbieranego o 60 proc.

Na szeroką skalę stosować automatyzację i mechanizację procesów produkcji w dziedzinie wytwarzania artykułów spożywczych i towarów przemysłowych. Przeprowadzić zakrojone na szeroką skalę prace w dziedzinie hodowli ryb w celu zwiększenia zasobów ryb, zwłaszcza w śródlądowych rezerwuarach wodnych.

Zwiększyć w ciągu 5-lecia poków ryb w Litewskiej SRR w przybliżeniu 3,9 raza, w Łotewskiej SRR o 80%, w Estońskiej SRR o 35%. Rozbudować w tych republikach czynne i zbudować nowe fabryki przetworów rybnych.

Zapewnić dalsze polepszenie jakości i asortymentu artykułów spożywczych i towarów przemysłowych masowej konsumpcji, ulepszyć opakowanie i paczkowanie artykułów spożywczych.

15 Zwiększyć produkcję przemysłową w przedsiębiorstwach przemysłu miejscowego i spółdzielczej rekrutacji w ciągu 5-lecia w przybliżeniu o 60%, przede wszystkim zaś produkcję towarów użytku powszechnego, artykułów gospodarstwa domowego, miejscowych materiałów budowlanych oraz znacznie podnieść jakość produkcji. Rozwinąć w republikach związkowych własne bazy surowcowe dla przemysłu miejscowego i spółdzielczej rekrutacji. Uspawnić prace warsztatów przemysłu miejscowego i spółdzielczej rekrutacji w zakresie obsługi potrzeb bytowych ludności. Zwiększyć rolę rad terenowych w kierowaniu przemysłem miejscowym i spółdzielczą rekrutacją.

16 Zapewnić dalszy rozwój przemysłu budowlanego na bazie umocnienia i rozszerzenia istniejących organizacji budowlanych oraz stworzyć nowe organizacje budowlane w okęgach wielkiego budownictwa. Umocnić organizacje budowlane Ministerstwa Budowy Przedsiębiorstw Przemysłu Ciężkiego, budujących przedsiębiorstwa hutnictwa żelaza i metali nieżelaznych,

zwłaszcza w okęgach wschodnich, umocnić organizacje budowlane Ministerstwa Elektrowni i Ministerstwa Przemysłu Naftowego jak również organizacje budowlane Ministerstwa Budowy Przedsiębiorstw przemysłu maszynowego, realizujących budowę fabryk urządzeń energetycznych i hutniczych, aparatury dla przemysłu naftowego, wielkich unikalnych obrabiarek ciężkich maszyn kowalskich i pras, urządzeń dźwigowo-transportowych oraz budowy statków. Stosować na szeroką skalę przemysłowe metody budownictwa.

Zwiększać zdolność wytwórczą fabryk produkujących konstrukcje metalowe co najmniej dwukrotnie.

Zbudować niezbędną ilość wielkich fabryk przygotowujących montażowe konstrukcje żelbetowe. Rozszerzyć istniejące i zorganizować nowe rejonowe kamieniołomy o całkowitej mechanizacji wydobycia i obróbki kamienia, żwiru, piasku oraz sztucznego kamienia z naturalnych minerałów. Zakończyć mechanizację głównych robót budowlanych i zapewnić przejście od mechanizacji poszczególnych procesów do kompleksowej mechanizacji budownictwa. Zwiększyć w ciągu 5-lecia park koparek w przybliżeniu 2,5 raza, zgar-

niarek i buldożerów 3-4 razy, dźwigów przenośnych 4 do 5 razy.

Uspawnić projektowanie w dziedzinie budownictwa, skrócić terminy projektowania oraz w porę zabezpieczyć budownictwo w projekty i kosztorysy, stosując na szeroką skalę projektowanie typowe. Wzmocnić biura projektów wykwalifikowanymi kadrami.

17 Zapewnić we wszystkich gałęziach przemysłu dalsze poważne podniesienie jakości produkcji. Rozszerzyć i polepszać asortyment oraz zwiększać produkcję deficytowych rodzajów i gatunków towarów zgodnie z potrzebami gospodarki narodowej. Wprowadzać zdecydowanie standardy państwowe, odpowiadające nowoczesnym wymogom.

18 W celu zaspokojenia wzrastającego zapotrzebowania gospodarki narodowej na surowce i paliwo, zapewnić dalszy rozwój prac w dziedzinie poszukiwania bogactw naturalnych, ujawniania zasobów kopalni pożytecznych, a przede wszystkim metali nieżelaznych i rzadkich, węgla koksującego, surowca aluminiowego, ropy naftowej, bogatych złóż rudy i innych rodzajów surowców przemysłowych.

II. W dziedzinie gospodarki rolnej

1 Głównym zadaniem w dziedzinie gospodarki rolnej pozostaje również nadal zwiększenie urodzajności wszystkich kultur rolnych, dalsze zwiększenie pogłowia zwierząt gospodarskich stanowiących własność społeczną przy jednoczesnym znacznym wzroście ich wydajności, zwiększenie globalnej i towarowej produkcji rolniczej i hodowli w drodze dalszego wzmocnienia i rozwoju społecznej gospodarki kołchozów, polepszenie pracy sowchozów i ośrodków maszynowo-tractorowych na gruntach zaszczerpienia przodującej techniki i agrokultury w gospodarce rolnej.

Rolnictwo powinno się stać jeszcze bardziej wydajne i specjalizowane, stać się rolnictwem stosującym w szerokim zakresie siew traw i prawidłowe płodzinianie, o wyższym ciężarze gatunkowym obszaru uprawnego kultury przemysłowych, pastewnych, warzywnych i ziemniaków.

2 Zwiększyć w ciągu 5 lat produkcję gospodarki rolnej: globalnych zbiorów zboż o 40-50%, w tym pszenicy o 55-65%; surowca bawełny 55-65%; włókna lnianego o 40-50%; buraka cukrowego o 65-70%; ziemniaków o 40-45%; słonecznika o 50-60%; winogron o 55 do 60%; tytoniu o 65-70%; gatunkowych zielonych liści herbacianych w przybliżeniu o 75%.

Zwiększyć produkcję lnu oleistego, soi, orzecha ziemnego i innych roślin oleistych.

Zwiększyć produkcję pasz: siana o 80-90%; roślin okopowych pastewnych 3-4-krotnie i silesu 2-krotnie.

Zwiększyć wydajność kultur zbożowych z hektara: w rejonach południowej Ukrainy i Kaukazu północnego do 20-22 kwintali, a na gruntach nawadnianych do 30-34 cetnarów; w rejonach nadwołżańskich do 14-15 cetnarów i na gruntach nawadnianych do 25-28 cetnarów; w centralnych obwodach czarnoziemnych do 16-18 cetnarów i na gruntach nawadnianych do 30-34 cetnarów; w strefie nieczarnoziemnej do 17-19 cetnarów; w rejonach Uralu, Syberii, północno-wschodniego Kazachstanu do 15-16 cetnarów i na gruntach nawadnianych do 24-26 cetnarów; w rejonach zakaukaskich do 20-22 cetnarów i na gruntach nawadnianych do 30-34 cetnarów z hektara; zbioru ryżu na obszarach zalewanych doprowadzić do 40-50 cetnarów z hektara.

Zwiększyć zbiorów bawełny z hektara: w rejonach Azji Środkowej i południowego Kazachstanu do 26-27 cetnarów, w rejonach zakaukaskich do 25-27 cetnarów i w południowych rejonach części europejskiej na gruntach nawadnianych do 11-13 cetnarów oraz na gruntach nie nawadnianych do 5-7 cetnarów z hektara. Doprowadzić wydajność z 1 ha: lnu włóknistego w rejonach strefy nieczarnoziemnej do 4,5-5,5 cetnarów oraz w rejonach Uralu i Syberii do 4-5 cetnarów z hektara; buraka cukrowego w rejonach Ukrainy, SRR, Mołdawskiej SRR i Kaukazu północnego do 255-265 cetnarów, w rejonach centralnych obwodów czarnoziemnych do 200-210 cetnarów oraz w rejonach Azji Środkowej i Kazachstanu do 400-425 cetnarów z hektara;

ziemniaków w rejonach strefy nieczarnoziemnej do 155-175 cetnarów, w rejonach centralnych obwodów czarnoziemnych do 140-160 cetnarów, w rejonach południa i Kaukazu północnego do 135-155 cetnarów oraz w rejonach Uralu i Syberii do 125-145 cetnarów z hektara;

słonecznika w rejonach Ukrainy, SRR, Mołdawskiej SRR i Kaukazu północnego do 17-20 cetnarów, w rejonach centralnych obwodów czarnoziemnych do 14,5-16,5 cetnara oraz w rejonach nadwołżańskich do 10-12 cetnarów z hektara.

3 Zwiększyć produkcję jarzyn, ziemniaków i wytworów produkcji zwierzęcej w podmiejskich okolicach Moskwy, Leningradu, miast Uralu, Zagłębia Donieckiego, Zagłębia Kuźnieckiego oraz innych ośrodków przemysłowych i wielkich miast; utworzyć bazy ziemniaczano-jarzynowe i hodowlane w nowych rejonach przemysłowych.

Zwiększyć w ciągu pięciu lat produkcję ziemniaków w strefach skupiających gorzelnie oraz fabryki krochmalu i syropu o około 50% oraz jarzyn w strefach skupiających wytwórnie konserw jarzynowych i suszarnie jarzyn — dwukrotnie.

Zwiększyć w ciągu pięciu lat obszar sadowi owocowych i jagodowych w kołchozach o około 70%, winnic o 50%, plantacji herbaty — o 60% i upraw cytrusowych — 4,5 raza.

4 Zwiększyć w ciągu pięciu lat produkcję hodowlaną: mięsa i sianiny o 80 do 90%, mleka — o 45-50%.

(Ciąg dalszy na str. 3)

Projekt dyrektyw XIX zjazdu WKP(b)

w sprawie piątego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 - 1955

(Ciąg dalszy ze str. 2)

wełny — w przybliżeniu 2 do 2,5 raza, w tym cienkiej wełny 4-4,5 raza, jaja (w kochozach i sowchozach) 6-7 raza.

Zwiększyć pogłowie bydła w całej gospodarce rolnej o 18-20 proc., w tym w kochozach pogłowie bydła — o 36-38 proc., krów zaś w przybliżeniu dwukrotnie; o wiec w całej gospodarce rolnej — o 60-62 proc., w tym w kochozach — o 75-80 proc.; trzody chlewnej w całej gospodarce rolnej o 45 do 50 proc., w tym w kochozach o 85-90 proc.; ilość drobiu w kochozach — 3-3,5 raza; koni w całej gospodarce rolnej — o 10-12 proc., w tym w kochozach — o 14-16 proc.

Zapewnić dalszy rozwój w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR, Estońskiej SRR hodowli o wysokiej produktywności, zwłaszcza hodowli krów mlecznych i trzody chlewnej.

Doprowadzić udój mleka na jedną krowę w kochozach rejonów strefy nieczarnoziemnej do 1800-2000 kg, w centralnych obwodach czarnoziemnych do 1700-2000 kg, w rejonach południa i rejonach nadwołżańskich do 1600-1900 kg, w rejonach Syberii, Uralu i północno-wschodniego Kazachstanu — do 1500-1700 kg, w rejonach Azji Środkowej — do 700-900 kg, na Zakaukaziu do 900-1100 kg.

Podnieść strzyże wełny w kochozach rejonów południa i Kaukazu północnego z jednej owcy cienkorunnej do 5,2-5,8 kg, z jednej owcy półcienkorunnej do 4,2-4,8 kg, w centralnych obwodach czarnoziemnych z jednej owcy cienkorunnej do 4,2-5,0 kg, a z jednej owcy półcienkorunnej do 4,0-4,2 kg, w rejonach nadwołżańskich z jednej owcy cienkorunnej do 4,6-5,4 kg, a z jednej owcy półcienkorunnej do 3,9-4,5 kg, w rejonach Syberii z jednej owcy cienkorunnej do 4,3-4,9 kg, a z jednej owcy półcienkorunnej do 3,8-4,2 kg.

5 Zabezpieczyć wprowadzenie do produkcji nowych bardziej wydajnych odmian zbóż, bardziej produktywnych i wcześniej dojrzewających odmian bawełny, odmian buraka cukrowego o większej zawartości cukru, odmian sonecznika o wysokiej zawartości oleju, jak również stworzenie nowych odmian roślin uprawnych do uprawy na gruntach nawadnianych. Ulepszyć hodowlę roślin w kochozach i sowchozach.

6 Zabezpieczyć dalsze rozszerzenie robót nad zakładaniem leśnych pasów ochronnych w rejonach stepowych i leśnostepowych, przeprowadzenie agrolęśniczych prac melioracyjnych dla zwalczania erozji gleb, jak również dla zalesienia piaszków, sadzenie lasów o znaczeniu gospodarczym, zakładanie pasów zieleni wokół miast i ośrodków przemysłowych, na brzegach rzek, kanałów i zbiorników wodnych.

Zakończyć w ciągu pięciu lat co najmniej 2,5 miliona ha leśnych pasów ochronnych w kochozach i sowchozach oraz zasiać i zasadzić około 2,5 mln. ha lasów państwowych.

7 Zabezpieczyć wysoką produktywność wykorzystania wszystkich nawadnianych i osuszonych gruntów. Zrealizować powszechne przejście do nowego systemu nawadniania z zastosowaniem tymczasowych kanałów nawadniających zamiast stałych. Uważać za prace podlegające wykonaniu w pierwszej kolejności budowę systemów urządzeń zraszających i nawadniających na bazie wykorzystania elektroenergii kurbyszewskiej elektrowni wodnej i w strefie kanału żeglownego Wołga-Don im. W. I. Lenina; przystąpić do budowy systemów urządzeń zraszających i nawad-

niających w strefie stałogrodzkiej elektrowni wodnej oraz kanałów głównego turkmeńskiego, południowo-ukraińskiego i północno-krymskiego.

Przeprowadzić prace przygotowawcze do budowy systemów irygacyjnych dla zraszania i nawadniania ziem stepu kulundynskiego. Kontynuować prace nad budową systemów irygacyjnych w centralnych obwodach czarnoziemnych, na nizinie Kura — Araksyńskiego, w dorzeczu rzek Syr-Darii, Zerawszanu i Kaszka-Darii, w rejonach Fergany centralnej, systemu kubańsko-jegorłyńskiego, Orto-Tokojskiego zbiornika wodnego i wielkiego kanału Czujskiego. Zwiększyć w ciągu pięciu lat obszar nawadnianych gruntów o 30-35 proc., zbudować w kochozach i sowchozach 30 do 35 tysięcy stawów i zbiorników wodnych oraz zabezpieczyć wszechstronne gospodarstwo ich wykorzystanie. Przeprowadzić prace nad osuszeniem bagien w Białoruskiej SRR, Ukrainskiej SRR (w pierwszej kolejności w rejonach nizin polskiej), Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR, Estońskiej SRR, w północno-zachodnich i centralnych rejonach RFSSR, na nizinie barabinskiej i w innych rejonach. W ciągu lat 1951-1955 zwiększyć obszar osuszonych gruntów o 40 do 45 proc.

8 Dla podniesienia mleczności bydła w kochozach i sowchozach uważać za sprawę szczególnie ważną dalsze wprowadzenie bardziej intensywnego systemu gospodarki hodowlanej (oborowo systemu chowu bydła), uwzględniając właściwości poszczególnych rejonów.

Dla dalszego rozwoju hodowli owiec urządzać odpowiednio wyposażone pastwiska w rejonach nawadnianych przez kanał żeglowny Wołga — Don im. W. I. Lenina, na nizinie przykaspjskiej, w stepie nogajskim i w rejonach kanału turkmeńskiego, dokonując nawodnienia pastwisk w miarę uruchamiania urządzeń nawadniających w ten sposób, aby w rejonach tych powstały dobrze urządzone pastwiska dla wielkich i największych stad owiec.

W rejonach Azji Środkowej i Kazachstanu zabezpieczyć stworzenie terenów łak i pastwisk o wysokiej urodzajności, w drodze zastosowania irygacji lokalnej i wykorzystania studzien artezyjskich w ten sposób, aby stopniowo zmniejszyć przegony bydła na dalekie odległości.

9 Zakończyć mechanizację podstawowych robót polnych w kochozach, rozwinąć szeroko mechanizację robót pracochłonnych w dziedzinie hodowli, uprawy jarzyn, ogrodnictwa, robót związanych z transportem, załadunkiem i wyładunkiem produktów rolnych, z nawadnianiem, z osuszaniem bagnistych obszarów i z oddaniem do uprawy nowych gruntów.

W roku 1955 doprowadzić poziom mechanizacji: orki oraz zasiewów upraw zbożowych, przemysłowych i pastewnych do 90-95 proc., sprzętu upraw zbożowych i sonecznika za pomocą kombinów do 80-90 proc., sprzętu buraka cukrowego do 90-95 proc., sprzętu bawełny — surowca za pomocą przeznaczonych do tego maszyn o 60-70 proc., zasiewu i sprzętu lnu długowłóknistego do 80-90 proc., sadzenia, międzyrzędowego okopywania i zbioru ziemniaków do 55-60 proc., sianokosu i silosowania do 70-80 proc.

Zabezpieczyć usprawnienie pracy stacji maszynowo-traktorowych, rozszerzyć ich działalność w dziedzinie mechanizacji robót pracochłonnych we wszystkich dziedzinach produkcji kochozowej i zwiększyć odpowiedzialność MTS za wykonanie planów podniesienia urodzajności u-

praw rolnych i produktywności hodowli.

Zwiększyć do końca pięcioletniej moc taboru traktorowego MTS w przybliżeniu o 50 proc., zwłaszcza specjalnych traktorów zaopatrzonych w narzędzia do międzyrzędowej uprawy roślin. Zapewnić w ciągu pięciu lat podniesienie dziennej efektywnej pracy traktorów o 50 proc. Zakończyć wprowadzenie do użytku bardziej oszczędnych traktorów z silnikami Diesla.

Rozszerzyć sieć stacji maszynowo-traktorowych w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR, Estońskiej SRR i zrealizować zaopatrzenie ich w traktory i maszyny rolnicze.

Uważać za jedno z najważniejszych zadań wprowadzenie do użytku traktorów elektrycznych i maszyn rolniczych o napędzie elektrycznym, zwłaszcza w rejonach wielkich elektrowni wodnych.

10 Zabezpieczyć skierowanie inwestycji kapitałowych kochozów przede wszystkim na rozwój gospodarki społecznej — na budowę pomieszczeń gospodarskich, pomieszczeń dla zwierząt gospodarskich, kanałów irygacyjnych i osuszających, zbiorników wodnych, trzebień zarośli, zakładanie leśnych pasów ochronnych, budowę elektrowni kochozowych i innych urządzeń, niezbędnych do pomyślnego rozwoju społecznej gospodarki kochozów oraz do zwiększenia dochodów kochozów i kochoźników.

11 W dziedzinie budownictwa sowchozowego uważać za najważniejsze zadanie zwiększenia towarowości, przede wszystkim pszenicy, wełny cienkiej i półcienkiej, mięsa, jak również dostarczenie hodowli kochozowej rasyowych reproduktorów.

W celu stworzenia trwałej bazy paszowej i całkowitego zaopatrzenia sowchozowego pogłowa zwierząt gospodar-

III. W dziedzinie obrotu towarów, i łączności

1 Na podstawie wzrostu produkcji przemysłowej i rolniej zwiększyć w ciągu pięciu lat detaliczny obrót towarów handlu państwowego i spółdzielczego w przybliżeniu o 70%.

Zwiększyć w 1955 roku w porównaniu z rokiem 1950 sprzedaż najważniejszych towarów dla ludności w przybliżeniu w następujących rozmiarach: produktów mięsnych — o 90%, produktów rybnych — o 70%, tuszów zwierzęcych — o 70%, sera — dwukrotnie, tuszów roślinnych — dwukrotnie, konserw jarzynowych, owocowych i mlecznych — 2,5 do 3,0 raza, cukru — dwukrotnie, herbaty — dwukrotnie, wina gronowego — dwukrotnie, piwa — o 80%, odcieży — o 80%, tkanin bawełnianych, wełnianych, jedwabnych i lnianych — o 70%, obuwia o 80%, pończoch i skarpetek — dwukrotnie, wyrobów trykotażowych — 2,2 raza, mebli — trzykrotnie, naczyń metalowych — 2,5 raza, rowerów 3,5 raza, maszyn do szycia 2,4 raza, radiodbiorników i odbiorników telewizyjnych — dwukrotnie, zegarków — 2,2 raza, lodówek, maszyn do prania, odkurzaczy — kilkakrotnie.

Rozszerzyć w ciągu pięciu lat sieć stołówek, restauracji, herbaciarni i zwiększyć produkcję zakładów żywienia zbiorowego w przybliżeniu o 80%, ulepszając znacznie asortyment.

Zwiększyć ilość wyspecjalizowanych sklepów dla sprzedaży towarów spożywczych, odcieży, obuwia, tkanin, mebli, naczyń, artykułów gospodarstwa domowego, przedmiotów przeznaczonych do zaspokajania potrzeb kulturalnych oraz materiałów budowlanych, znacznie zwiększyć budownictwo chłodni i magazynów w przemyśle i w sieci handlowej. Kontynu-

ować pasze objętościowe i treściwe, rozszerzyć zasiewy roślin pastewnych w sowchozach o 45-55 proc. Zapewnić w sowchozach znaczne podniesienie urodzajności wszystkich upraw rolnych. Zwiększyć w sowchozach pogłowie bydła o 35-40 proc., w tym krów o 70-75 proc., owiec — 75-80 proc. i trzody chlewnej — o 40-45 proc.

W 1955 roku doprowadzić udój mleka w sowchozach na jedną krowę do następujących rozmiarów: w rejonach strefy nieczarnoziemnej — 3500-3900 kg, w centralnych obwodach czarnoziemnych — 3000-3400 kg, na południu i na Kaukazie północnym — 2800-3200 kg, w Syberii i w północnych obwodach Kazachstanu — 2400-2900 kg, w sowchozach prowadzących hodowlę bydła rasowego nad Wołgą, w Azji Środkowej, na Zakaukaziu i w południowych obwodach Kazachstanu — 2100-2600 kg.

Doprowadzić przeciętną strzyżkę wełny z jednej owcy cienkorunnej w sowchozach rejonów południa, na Kaukazie północnym i Półwolu do 5,5-6,5 kg w Syberii, Kazachstanie, Azji Środkowej i na Zakaukaziu do 4,3-5,0 kg.

Zakończyć zasadniczo w sowchozach kompleksową mechanizację wszystkich najbardziej pracochłonnych robót w uprawie roli, w hodowli, w zbieraniu i przygotowywaniu pasz, przeprowadzić w sowchozach na szeroką skalę budowę domów mieszkalnych, budynków przeznaczonych na cele kulturalno-bytowe oraz produkcyjne.

12 W celu zabezpieczenia zamierzonego wzrostu produkcji rolniej ustalić na okres pięciu lat wysokość inwestycji państwowych w gospodarce rolnej na sumę w przybliżeniu 2,1 raza większą, przy czym na irygację i meliorację przeznaczyci mniej więcej cztery razy tyle, co w czwartej pięcioletce.

IV. W dziedzinie obrotu towarów, i łączności

1 Zwiększyć w przybliżeniu dwa razy zdolność przepustową portów rzecznych. Zakończyć pierwszy etap prac przy budowie i rekonstrukcji portów w Stalingradzie, Saratowie, Kujbyszewie, Ulanowsku, Kazaniu, Gorkim, Jarosławlu, Mołotowie, Omsku, Nowosybirsku, Chabarowsku, Osiotrowie, Kotlasie i Pieczorze. Wyposażyć główne porty w urządzenia zapewniające wysoki stopień mechanizacji. Rozszerzyć budowę zmechanizowanych cum dla statków w nadbrzeżnych zakładach przeładunkowych.

2 Preliminować wzrost obrotu towarowego w transporcie kolejowym w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950 o 35-40%, transportu rzeczno o 75-80%, transportu morskiego o 55-60%, transportu samochodowego o 80-85%, transportu lotniczego co najmniej dwukrotnie, transportu rurociągowego w przybliżeniu pięciokrotnie.

3 Uważać za najważniejsze zadanie w dziedzinie transportu kolejowego zwiększenie zdolności przepustowej kolei. W związku z tym:

a) oddać do użytku w przybliżeniu o 60% więcej w porównaniu z ubiegłą pięcioletką równoległych torów i 4 razy więcej zelektryfikowanych linii kolejowych. Zwiększyć długość torów na stacjach w przybliżeniu do 46% długości całej eksploatowanej sieci kolejowej;

b) zbudować i oddać do stałego użytku w przybliżeniu 2,5 raza więcej nowych linii kolejowych niż w latach 1946-1950. Zakończyć budowę magistrali południowo-syberyjskiej na odcinkach od Abakanu do Akrolinska. Zakończyć budowę linii kolejowej Czardżou-Kungrad i przystąpić do budowy linii Kungrad — Makat. Rozwinąć budowę linii kolejowych: Krasnojarsk — Jenisejsk, Guriew — Astrachan, Agryz — Prońino — Surgut. Przeprowadzić konieczne prace w dziedzinie rekonstrukcji linii kolejowej w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR i Estońskiej SRR;

c) zwiększyć pod koniec pięcioletki w porównaniu z rokiem 1950 długość wszyst-

kich odcinków wyposażonych w sprzęt do automatycznego blokowania w przybliżeniu o 80% oraz wyposażonych w hamulce samoczynne nie mniej niż 2,5 raza oraz zwiększyć ilość zwrotnic poruszanych przy pomocy elektryczności i scentralizowanych w przybliżeniu 2,3 raza. Znacznie zwiększyć zastosowanie centralizacji dyspozycyjnej, zabezpieczyć dalszą mechanizację urządzeń stacji rozrządowych do sortowania wagonów. Kontynuować prace nad zastosowaniem łączności radiowej do kierowania ruchem pociągów i do prac manewrowych;

d) polepszyć stan torów kolejnictwa. Dostarczyć transportu kolejowemu w ciągu pięcioletki w przybliżeniu o 85% więcej nowych szyn niż w latach 1946-1950;

e) całkowicie zaspokoić zapotrzebowanie transportu kolejowego na dalekobieżne parowozy, lokomotywy elektryczne i spalinowe oraz na wagony towarowe, wagony chłodnie i wagony pasażerskie. Zakończyć w zasadzie przestawianie na sprzęt automatyczny taboru wagonów, będących w eksploatacji i przystąpić do wyposażenia taboru w łożyska cylindryczne. Przystąpić do produkcji nowych potężnych parowozów, lokomotyw elektrycznych i spalinowych, w tej liczbie lokomotyw z generatorami gazowymi.

Polepszyć stopień wykorzystania taboru. Skrócić w roku 1955 czas obrotu wagonów nie mniej niż o 18% w porównaniu z rokiem 1950 i zwiększyć przeciętny przebieg parowozów na dobę nie mniej niż o 12%. Znacznie polepszyć wykorzystanie ładowności wagonów i zwiększyć wagę pociągów towarowych.

Zabezpieczyć usprawnienie organizacji pracy pracowników służby ruchu, w szczególności brygad parowozowych.

4 Zwiększyć w przybliżeniu dwa razy zdolność przepustową portów rzecznych. Zakończyć pierwszy etap prac przy budowie i rekonstrukcji portów w Stalingradzie, Saratowie, Kujbyszewie, Ulanowsku, Kazaniu, Gorkim, Jarosławlu, Mołotowie, Omsku, Nowosybirsku, Chabarowsku, Osiotrowie, Kotlasie i Pieczorze. Wyposażyć główne porty w urządzenia zapewniające wysoki stopień mechanizacji. Rozszerzyć budowę zmechanizowanych cum dla statków w nadbrzeżnych zakładach przeładunkowych.

Zakończyć prace nad rekonstrukcją wołżańsko-baltyckiego szlaku wodnego, zwiększyć głębokość żeglowną na rzece Kamie i stworzyć jednolity system transportowy o dużej głębokości w europejskiej części ZSRR.

Usprawnić żeglugę i zwiększyć przewozy pasażerów i ładunków w basenach rzeki Niemni i Daugawa. Przewidzieć budowę mostu przez Niemni w Kaunas i przez rzekę Daugawa w Rydze.

Zrekonstruować istniejące i zbudować nowe stocznie i doki remontowe dla floty rzecznej. Zapewnić budowę pasażerskiej i towarowej floty rzecznej, odpowiadającej warunkom żeglugi na wielkich zbiornikach wodnych. Zwiększyć rolę transportu rzeczno w przewozach ładunków w rejonie Syberii i dalekiej Północy. Zapewnić rozwój przewozów na małych rzekach dla lokalnych potrzeb.

IV. W dziedzinie dalszego wzrostu dobrobytu materialnego, lecznictwa i poziomu kulturalnego narodu

1 Na bazie nieustannego rozwoju produkcji socjalistycznej i podniesienia wydajności pracy społecznej zwiększyć dochód narodowy ZSRR w ciągu pięcioletki co najmniej o 60 proc. i w związku z tym zapewnić dalszy wzrost dochodów robotników i urzędników oraz dochodów chłopów.

5 Zwiększyć w dużym stopniu tonaż morskiej floty handlowej, rozszerzyć bazę krajowego budownictwa statków morskich przez budowę nowych i rozbudowę istniejących stoczni oraz doków remontowych. Przeprowadzić prace nad rozbudową i rekonstrukcją portów morskich w Leningradzie, Odesie, Zdanowie, Noworosijsku, Machacz-Kale, Murmańsku, Marian-Marze i portów na Dalekim Wschodzie. Zapewnić dalszy rozwój transportu morskiego w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR i Estońskiej SRR, przeprowadzić rozbudowę portów w Rydze i Kłajpedzie.

Zapewnić zwiększenie zdolności przepustowej portów morskich i zwiększyć moc morskich doków remontowych, zwiększyć zdolność przepustową portów rybackich.

Zwiększyć przewozy ładunków na północnym szlaku morskim. Uzupelnąć flotę morską nowymi łamaczami lodów.

Podnieść jakość pracy floty rzecznej, morskiej i rybackiej, zmniejszyć okres dostawy ładunków dla konsumentów, polepszyć pracę portów, skrócić postoje statków.

6 Zbudować i zrekonstruować szosy samochodowe o długości 50 proc. większej niż w latach 1946-1950, w szczególności w rejonach południowych, na Zakaukaziu oraz w republikach nadbałtyckich.

Zwiększyć udział transportu samochodowego dla publicznego użytku: w przewozach ładunków i pasażerów. Doprowadzić do końca powiększenie taboru samochodowego poszczególnych rejonów. Polepszyć stopień wykorzystania samochodów i obniżyć znacznie koszty własne przewozów. Rozszerzyć sieć zakładów remontu samochodów i stacji technicznej obsługi samochodowej. Zwiększyć w ciągu pięcioletki długość stałych funkcjonujących autobusowych linii międzymiastowych mniej więcej dwukrotnie.

7 Zwiększyć znacznie ilość transportowych samolotów lotnictwa cywilnego oraz sieć linii powietrznych i portów lotniczych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające prace w ciągu całej doby.

8 Zabezpieczyć dalszy rozwój środków łączności zwiększyć nie mniej niż 2 razy w ciągu pięcioletki długość międzyliniowych kabli telefonicznych i telegraficznych. Zwiększyć znacznie moc rozgłośni radiowych. Rozwinąć prace nad zastosowaniem w radiofonii fal ultra-krótkich i łączności przekątnikowej. Podnieść moc miejskich stacji telefonicznych w ciągu pięcioletki o 30-35%.

Usprawnić pracę poczty na odcinku dostarczania ludności prasy i przesyłek pocztowych i zapewnić przewozy pocztu na szosach, łączących poszczególne rejonu w zasadzie transportem samochodowym.

9 Odpowiednio do planu dalszego rozwoju transportu i łączności zwiększyć państwowe nakłady inwestycyjne w transporcie i łączności w latach 1951-1955 mniej więcej o 63% w porównaniu z latami 1946-1950.

Odpowiednio do wzrostu produkcji i wydajności pracy oraz zadań w dziedzinie budownictwa kulturalnego przewidzieć zwiększenie liczności robotników i urzędników, zatrudnionych w gospodarce narodowej w roku 1955 — ostatnim roku (Ciąg dalszy na str. 4)

Projekt dyrektyw XIX zjazdu WKP(b)

w sprawie piętego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 - 1955

(Dokończenie ze str. 3)

pięciolatki w przybliżeniu o 15 proc. w porównaniu z r. 1950.

2 Nieustannie przeprowadzać również w przyszłości obniżanie cen w handlu detalicznym na artykuły masowego spożycia, mając na uwadze, że obniżanie cen jest najważniejszym środkiem systematycznego podnoszenia realnej wartości płac robotników, urzędników i podnoszenia dochodów chłopów. Podnieść realną wartość płac robotników i urzędników z uwzględnieniem obniżenia cen detalicznych co najmniej o 35 procent.

Określić wzrost funduszy państwowych przeznaczonych na ubezpieczenie społeczne robotników i urzędników i określić pięciolatki w przybliżeniu o 30 proc. w porównaniu z r. 1950.

Na bazie zwiększenia wydajności pracy kolchoźników, wzrostu produkcji rolniczej i hodowlanej, zwiększyć dochody kolchoźników w pieniądzu i produktach (w przeliczeniu pieniężnym) co najmniej o 40 procent.

3 W celu dalszego polepszenia warunków mieszkaniowych robotników i urzędników rozwijać ze wszelkich miar budownictwo mieszkaniowe. Przewidzieć w planie pięcioletnim szeroki program państwowego budownictwa mieszkaniowego, zwiększając inwestycje na ten cel mniej więcej dwa razy w porównaniu z poprzednią pięciolatką. W miastach i osiedlach robotniczych oddać do użytku po linii budownictwa państwowego nowe domy mieszkalne o łącznej powierzchni około 105 milionów metrów kwadratowych. Popierać budowę indywidualnych domów mieszkalnych w miastach i osiedlach robotniczych, prowadzoną przez ludność z własnych funduszy oraz przy pomocy kredytu państwowego.

4 Zapewnić dalsze polepszenie i rozwój służby zdrowia. Rozszerzyć w ciągu pięciolatki sieć szpitali, poradni, domów położniczych, sanatoriów, domów wypoczynkowych, żłobków, przedszkoli, zwiększając liczbę łóżek w szpitalach co najmniej o 20 procent, liczbę miejsc w sanatoriach co najmniej o 15 procent, w domach wypoczynkowych o 30 procent, w żłobkach o 20 procent, w przedszkolach o 40 procent.

Zwiększyć w ciągu pięciolatki ilość łóżek szpitalnych w Litewskiej SRR w przybliżeniu o 40 proc., w Łotewskiej SRR o 30 proc. i w Estońskiej SRR o 30 procent.

Zapewnić dalsze wyposażenie szpitali, poradni i sanatoriów w najnowocześniejszy sprzęt lekarski i podnieść kulturę ich pracy.

Zwiększyć w ciągu pięciolatki liczbę lekarzy w kraju co najmniej o 25 proc. i podjąć na szerszą skalę kroki mające na celu doskonalenie lekarzy w ich zawodzie.

Skierować wysiłki pracowników naukowych w dziedzinie medycyny na rozwiązanie najważniejszych zadań służby zdrowia, koncentrując szczególną uwagę na zagadnieniu profilaktyki, zapewnić szybsze stosowanie w praktyce osiągnięć medycyny.

Zwiększyć w r. 1955 co najmniej 2,5 razy w porównaniu z r. 1950 produkcję leków, urządzeń i instrumentów leczniczych, zwracając szczególną uwagę na rozwinięcie produkcji najnowszych leków i innych skutecznych środków leczniczo-profilaktycznych oraz nowocze-

nych urządzeń diagnostycznych i leczniczych. Zapewnić dalszy rozwój kultury fizycznej i sportu.

5 Zakończyć do końca pięciolatki przejście z systemu nauczania 7-letniego do powszechnego nauczania średniego (dziesięcioletka) w stolicach republik, w miastach wydzielonych, w miastach obwodowych, krajowych i w wielkich ośrodkach przemysłowych. Przygotować warunki dla pełnej realizacji w następnej pięciolatce powszechnego nauczania średniego (dziesięcioletka) w pozostałych miastach i ośrodkach wielkich.

W celu dostarczenia wzrastającej sieci szkół niezbędnej ilości nauczycieli — zwiększyć o 45 proc. przyjęcie do instytutów pedagogicznych w latach 1951—1955 w porównaniu z latami 1946—50; przewidzieć zwiększenie przyjęcia do instytutów pedagogicznych Litewskiej SRR 2,3 razy, Łotewskiej SRR o 50 proc. i Estońskiej SRR o 60 proc.

Zwiększyć budownictwo szkół miejskich i wiejskich w przybliżeniu o 70 proc. w porównaniu z poprzednią pięciolatką.

W celu dalszego podwyższenia socjalistycznego wychowawczego znaczenia szkoły ogólnokształcącej i zapewnienia uczniom, kończącym szkołę średnią, warunków swobodnego wyboru zawodu, przystąpić do wprowadzenia nauczania politechnicznego w szkole średniej i podjąć kroki, niezbędne do przejścia do powszechnego nauczania politechnicznego.

6 Odpowiednio do zadań dalszego rozwoju gospodarki narodowej i budownictwa kulturalnego zwiększyć w ciągu pięciu lat liczbę specjalistów wszystkich rodzajów, kończących wyższe i średnie specjalne zakłady naukowe w przybliżeniu o 30—35 procent.

Zwiększyć liczbę specjalistów, kończących wyższe zakłady naukowe, dla najważniejszych gałęzi przemysłu, budownictwa i rolnictwa w r. 1955 w porównaniu z r. 1950 w przybliżeniu dwukrotnie.

Rozszerzyć w ciągu 5 lat przygotowanie kadr naukowych i naukowo-pedagogicznych przez aspiranturę w wyższych zakładach naukowych i w instytutach naukowo-badawczych w przybliżeniu dwukrotnie w porównaniu z poprzednią pięciolatką.

Polepszyć pracę instytutów naukowo-badawczych i pracę naukową wyższych zakładów naukowych, wykorzystując w większym stopniu siły naukowe w celu rozwiązania ważniejszych zagadnień rozwoju gospodarki narodowej, upowszechniania przodujących doświadczeń, zapewniając szerokie stosowanie w praktyce wynalazków naukowych, popierać wszechstronnie uczonych przy opracowywaniu problemów teoretycznych we wszystkich dziedzinach wiedzy i utrzymywać więź nauki z produkcją.

Biorąc pod uwagę wzrastające dążenie dorosłej ludności do podniesienia poziomu swego wykształcenia, zapewnić dalszy rozwój korespondencyjnych i wieczorowych wyższych i średnich specjalnych zakładów naukowych, jak również szkół ogólnokształcących dla nauczania pracujących obywateli, bez odrywania ich od produkcji.

7 W celu zaspokojenia wzrastających potrzeb gospodarki narodowej w dziedzinie wykwalifikowanych kadr, w szczególności w związku z dalszym wprowadzaniem do produkcji przodującej techniki, polepszyć jakość przygotowania młodych, wykwalifikowanych robotników w systemie państwowych rezerw pracowników i podniesienie kwalifikacji robotników drogą nauczania indywidualnego i zespołowego w бригадах oraz poprzez system kursów i szkół organizowanych przy przedsiębiorstwach.

8 Zrealizować dalszy rozwój kin i telewizji. Rozszerzyć sieć kin, zwiększając ilość urządzeń kinowych w ciągu pię-

ciolatki w przybliżeniu o 25 procent oraz zwiększyć produkcję filmów.

Rozszerzyć w r. 1955 w porównaniu z rokiem 1950 sieć masowych bibliotek co najmniej o 30 proc. oraz klubów o 15 proc., udoskonalając ich prace w dziedzinie obsługi ludności.

Dla zapewnienia znacznego wzrostu nakładu literatury pięknej i naukowej, podręczników, czasopism i dzienników, rozwijać przemysł poligraficzny i polepszyć jakość prasy oraz szaty graficznej książek.

9 Stosownie do przewidywanego rozwoju ochrony zdrowia, oświaty i instytucji naukowych i kulturalno-oświatowych, zwiększyć rozmiar inwestycji na te cele w ciągu pięciolatki mniej więcej o 50 procent w porównaniu z poprzednią pięciolatką.

Piąty 5-letni plan oznacza nowy potężny rozwój gospodarki narodowej ZSRR i zapewni dalszy znaczny wzrost dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego narodu.

Wykonanie piętego planu 5-letniego będzie wielkim krokiem naprzód na drodze rozwoju od socjalizmu do komunizmu.

Dla wykonania zadań piętego planu 5-letniego konieczne jest:

a) zmobilizować źródła wewnętrzno-gospodarcze dla dalszego wzrostu akumulacji socjalistycznej, walczyć o ścisłe przestrzeganie dyscypliny państwowej i o wykonywanie przez każde przedsiębiorstwo planu produkcji w ustalonym dla tego przedsiębiorstwa asortymencie. Ażeby zapewnić wykonanie zadań 5-letniej w dziedzinie rozwoju gospodarki narodowej i podniesienia materialnego i kulturalnego poziomu mas pracujących, niezbędne jest globalne zwiększenie państwowego budownictwa inwestycyjnego w latach 1951—1955 w przybliżeniu o 90 proc., a zwiększenie kredytów wyasygnowanych przez państwo na to budownictwo w przybliżeniu tylko o 60 proc. w porównaniu z czwartą 5-letnią, z tym, ażeby brakujące 30 proc. pokryte zostały przez odpowiednią obniżkę kosztów własnych budownictwa drogą podniesienia wydajności pracy, obniżenia wydatków handlowo-administracyjnych, obniżki cen materiałów budowlanych i urządzeń;

b) drogą wprowadzenia do wszystkich gałęzi gospodarki narodowej przodującej techniki, usprawnienia organizacji pracy i podniesienia kulturalno-technicznego poziomu ludzi pracy — podnieść wydajność pracy w ciągu 5-lecia w przemyśle w przybliżeniu o 50 proc., w budownictwie — o 55 proc., w gospodarce rolnej — o 40 proc. Zakończyć w zasadzie w ciągu piątej 5-letki mechanizację robót ciężkich i pracochłonnych w przemyśle i w budownictwie;

c) obniżyć w ciągu 5-lecia koszty własne produkcji przemysłowej w przybliżeniu o 25 procent i koszty robót budowlanych co najmniej o 20 proc. Skrócić terminy budowy i zapewnić podniesienie jakości robót budowlanych. Obniżyć koszty własne robót traktorowych ośrodków maszynowo-traktorowych i pracy traktorów w przybliżeniu o 25 proc., transportów kolejowych o 15 proc., i kosztów obrotów handlu detalicznego o 23 proc., zmniejszyć w znacznym stopniu wydatki handlowo-administracyjne organizacji zbytu w przemyśle oraz wydatki związane ze skupem i zbytem artykułów rolnych;

d) podnieść na wyższy poziom masowy ruch wnalazców i racjonalizatorów wśród inżynierów, techników, robotników i kolchoźników w celu dalszego technicznego udoskonalenia i rozszerzenia produkcji, w celu wszechstronnej mechanizacji oraz ułatwienia pracy i dalszej poprawy zdrowotnych warunków pracy. Potępić praktykę organizacji gospodarczych, które nie doceniają zadań wprowadzania nowej techniki i mechanizacji pracy i które dopu-

szczają do nieprawidłowego wykorzystywania siły roboczej;

e) przeprowadzać nieugięte na wszystkich zarówno wielkich jak i małych odcinkach budownictwa gospodarczego reżim oszczędności, podnosić rentowność przedsiębiorstw. Pracownicy gospodarczy powinni szukać, znajdować oraz wykorzystywać ukryte rezerwy znajdujące się wewnątrz produkcji, wykorzystywać w maksymalnym stopniu istniejące moce produkcyjne, polepszać systematycznie metody produkcji, obniżać koszty własne produkcji, przeprowadzać rozrachunek gospodarczy.

Zapewnić dalszą znaczną oszczędność zasobów materiałowych drogą likwidacji nadwyżek w zużywaniu materiałów i urządzeń, drogą wzmocnienia walki przeciwko brakoróbstwu, używania oszczędnościowych gatunków materiałów oraz drogą szerokiego stosowania pełnowartościowych materiałów zastępczych i postępowej technologii produkcji.

Wzmocnić kontrolę gotówkową ze strony organów finansowych nad wykonywaniem planów gospodarczych oraz nad przestrzeganiem reżimu oszczędności;

f) zwiększyć dwukrotnie państwowe rezerwy materiałowe i żywnościowe, mogące zabezpieczyć kraj przed wszelkimi ewentualnościami.

Obecny piąty 5-letni plan manifestuje ponownie wobec całego świata wielką siłę żywotną socjalizmu, zasadniczą wyższość socjalistycznego systemu gospodarki nad systemem kapitalistycznym. Ten plan 5-letni jest planem pokojowego budownictwa gospodarczego i kulturalnego. Będzie on sprzyjał dalszemu utrwaleniu i rozszerzeniu współpracy ekonomicznej między Związkiem Radzieckim a krajami demokracji ludowej.

Wspaniałe osiągnięcia na 8 hektarach

Jest w powiecie krotoszyńskim gromada Budy (gmina Rozdrażew). Pracuje tam na ośmiu hektarach Józef Rybka. O pracy jego i wynikach należy choć pokrótce napisać, gdyż są one wprost wspaniałe.

Wzięmy więc odstawę żywności. Plan przewidywał odstawę 370 kg żywności. Ale Józef Rybka wykonał go w 1000% (tysiącu procentach)! 42 bekonny wagi 3780 kg sprzedał indywidualnie gospodarujący chłop ludowej Ojczyźnie, rozumiejąc jej potrzeby.

Idźmy dalej. Józef Rybka zamiast obowiązkowych 700 litrów mleka dostarczył krajowi 6000 litrów, wykonując 900 proc. planu. Zaledwie 30 kg zboża brakuje temu dzielnemu obywatelowi do wykonania rocznego planu skupu. Ilość tę uzupełni Józef Rybka w najbliższych dniach.

Siatkarze polscy przegrywają z Bułgarią

W Moskwie odbyły się ostatnie półfinałowe spotkania drużyn męskich i kolejne spotkania kobiece.

Siatkarze polscy grali z Bułgarią. Zawodnicy nasi zagrali poniżej swego normalnego poziomu. W dalszych spotkaniach drużyn męskich uzyskano następujące wyniki: Czechosłowacja — Indie 3:0, Węgry — Finlandia 3:0, Rumunia — Izrael 3:0, ZSRR — Liban 3:0.

W rozgrywkach drużyn kobiecych Rumunia po przeszło godzinnej walce pokonała Francję — 3:0, a Czechosłowacja — Węgry 3:0. Siatkarze polskie miały dzień odpoczynku.

i rozwojowi stosunków ekonomicznych ze wszystkimi krajami, pragnącymi rozwijać handel na zasadach równouprawnienia i wzajemnej korzyści.

Pokojuowy rozwój ekonomiki radzieckiej, nakreślony przez plan 5-letni, stanowi przeciwieństwo ekonomiki krajów kapitalistycznych, kroczącej drogą militarystyki gospodarki narodowej, otrzymania najwyższych zysków dla kapitalistów i dalszego zubożenia mas pracujących.

Zadania postawione przez plan 5-letni wymagają wielkich wysiłków od organizacji partyjnych, radzieckich, gospodarczych, związkowych, komсомольских i zobowiązują je do mobilizowania szerokich mas pracujących w celu wykonania i przekroczenia nowego planu 5-letniego, rozwijając szeroką krytykę braków w pracy naszych organizacji w celu jak

najszybszego zlikwidowania tych braków.

Należy koniecznie udzielać wszechstronnej pomocy nowatorom produkcji przemysłowej i kolchozowej, przodownikom transportu i innych gałęzi gospodarki narodowej w ich dążeniu do zwiększenia produkcji, podniesienia wydajności pracy, obniżenia kosztów własnych.

Wielka siła współzawodnicstwa socjalistycznego, jedynym słusznym dążeniem robotników, kolchoźników i inteligencji do obrony sprawy pokoju, niezachwianie zdecydowanie mas pracujących zbudowania społeczeństwa komunistycznego — powinny być skierowane ku wykonaniu i przekroczeniu nowej 5-latki.

Narody Związku Radzieckiego pod wypróbowanym kierownictwem partii komunistycznej wykonają z powodzeniem nowy plan 5-letni.

Plenum Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

W dniu 20 bm. obradowało w Poznaniu plenum Komitetu Wojewódzkiego PZPR. Porządek dzienny obejmował:

1. referat I sekretarza KW, tow. Leona Stasiaka, pt. „O niedociągnięciach i błędach popełnionych przez wojewódzką organizację partyjną w walce o rozwój spółdzielczości produkcyjnej oraz niektórych najpilniejszych zadaniach w pracy partyjnej na wsi”;
2. dyskusję.

W obradach uczestniczył przedstawiciel KC, kierownik Wydziału Oświaty Komitetu Centralnego, tow. Józef Kowalczyk. W dyskusji zabierał głos 17 towarzyszy.

Wspaniałe osiągnięcia na 8 hektarach

Bo też stosuje on najnowszą metody uprawy roli i hodowli trzody chlewnej i rolniczej, dając tym przykład innym chłopom pracującym; przy dobrej i racjonalnej gospodarce można nie tylko podnieść swe dochody, ale i wypełnić ze znacznymi nadwyżkami obowiązki względem Państwa.

Trzeba jeszcze nadmienić, że w powiecie krotoszyńskim

rośnie liczba chłopów pracujących, którzy przodują w wykonaniu obowiązków, przekraczając nakreślone plany, niosąc Polsce Ludowej pomoc w jej wielkim dziele budowy kraju, z jego potężniacym z dnia na dzień przemysłem. (n)

(Opracowano na podstawie materiałów nadesłanych przez korespondentów.)

Drażkowski leaderem wyścigu (Telefonem od specjalnego wysłannika „Głosu”)

W Olsztynie na starcie zabrakło czterech kolarzy. Reszta nie odstraszyła didżysta pogodą, ani nawet deszcz przechodzący chwilami w ulewę. Mimo tych przeciwności, na całej trasie 190 kilometrowego etapu wrzała ostra walka, zarówno o prowadzenie, jak i utrzymanie się jak najbliżej czołówki.

Z Ostrudy, po przejechaniu około czterdziestu kilometrów, prowadzącej grupie urwał się Wójcik w towarzystwie dwu innych znanych kolarzy — Chwiendacza (Gór.) i Świerca (Włók.). Ten skład czołówki wskazywał odrazu, że trójka kolarzy nie utrzyma długo przewagi, która przekraczała w pewnym momencie cztery minuty. Zresztą najlepsi kolarze jechali właśnie w drugiej grupie. Był tam Wrzesiński, Hadasik, Drażkowski, Liszkiewicz, Wyglenda, Gabrych, Waliszewski, Kapiak, Czyż, a więc grupa zdolna do organizowania pogoni za uciekinierami. Trzeba tu dodać, że do Elbląga trzymał się z nią Anghelli.

Pech prześladował drużynę Ogniwa, trzej zawodnicy, którzy mieli na tym etapie coś do powiedzenia — Mezydio, Przedobski i Bugalski mieli krakę i stracili każdy po kilka minut do czołówki. Kolarze rozciągnęli się w wielokilometrowym weżu. Goniąc pilota, mijaliśmy pojedynczych zawodników, którzy odpadli od początku bardzo licznie, bo obejmując blisko czterdziestu kolarzy grupy jadącej za czołówką. Został więc w tyle i Anghelli i z

bardziej znanych: Nowoczek, Sałyga, Wieczkowski, Ulik, Kłabiński, Królak, Gabrych i wielu innych.

20 km przed metą Wójcik i Chwiendacz zrezygnowali z samotnej jazdy (Świerca odpadł wcześniej) i pozwolili się dościsnąć za nimi dość licznej grupie. Nie zobaczyliśmy w niej Wrzesińskiego, gdyż jechał on za nią jakieś trzysta metrów.

Największą ochotę do ucieczki okazuje Czyż (Kol.), lecz Wójcik, Drażkowski, Hadasik i Kapiak — czwórka drużyny CWKS uważnie pilnuje i nie pozwala na zwiększenie odległości, a sama nie okazuje ochoty do wyrwania się do przodu. Tak więc na ulice Gdańska wpadają wszyscy razem. Na finiszu najszybszym okazuje się Drażkowski, który o dwie może długości roweru zwyciężył Hadasika.

Tak więc kolejność na mecie była następująca:

1. Drażkowski	— 5.16.45
2. Hadasik	— 5.16.51
3. Zdunek	— 5.16.52
4. Czyż	— 5.16.53
5. Kapiak	— 5.16.56
6. Wójcik	— 5.16.58
7. Liszkiewicz	— 5.17.04
8. Chwiendacz	— 5.17.05
9. Adamiec	— 5.17.30
10. Jankowski	— 5.17.30

Na dalszych miejscach uplastowali się: Lasak, Waliszewski, Wrzesiński, Wyglenda, Błaszczyk i Świerca.

Leaderem wyścigu został Drażkowski. Drużynowo wygrał, według przewidywań obliczeń CWKS I.

Jaek Milczewski

Jeszcze jeden sukces polskich szachistów na Olimpiadzie w Helsinkach

W dalszym ciągu trwa-
jącej w Helsinkach o-
limpiady szachowej dru-
żyna polska odniosła
jeszcze jedno zwycię-
stwo. Szachiści polscy
zwyciężyli tym razem
Holandię 2,5:1,5. Tarno-
wski wygrał z Van Schel-
piegiem, Pytlakowski
przegrał z Donnerem,
Plater zremisował z
Cortleverem, a Grynfeld
wygrał z Barendregtem.
Po tym zwycięstwie
nad rozstawioną druży-
ną Holandii i niedziel-
nym remisie z kandyda-
tem na wicemistrza świa-
ta USA Polacy stali się
rewelacją Olimpiady.
W grupie III spotka-
nie między ZSRR a USA
zostało przerwane przy
stanie 1,5:0,5 dla Związ-
ku Radzieckiego.
W grupie I spotkanie

Hokeiści kończą rozgrywki mistrzowskie

Do ukończenia rozgry-
wek w hokeju na trawie
o mistrzostwo w klasie
wojewódzkiej pozostało
tylko spotkanie pomię-
dzy GWKS i Unią (Śro-
da). Tabela rozgrywek
wygląda następująco:
1. Stal — Poznań 19
stos. bramk 35:10.
2. Ognio — Gniezno
12 punktów 15 stos.
bramek 25:21.
3. Spójnia — Gniezno
12 punktów 12 stos.
bramek 36:22.
4. Kolejarz — Gniezno
12 punktów 12 stos.
bramek 23:27.
5. GWKS — Poznań
11 punktów 10 stos.
bramek 18:20.
6. Unia — Środa, 11
punktów 10 stos. bra-
mek 20:24.
7. Kolejarz — Poznań
12 punktów 4 stos.
bramek 12:45.
Obecnie drużyny przy-
gotowują się do zawo-
dów o nagrodę WKfF.

Anglia - Islandia prze-
rano przy stanie 1:0.
W pozostałych spot-
kaniach tej grupy uzy-
skano następujące wy-
niki: Czechosłowacja —
Saara 3:1, Luksemburg —
Argentyna 0:2(2), Ku-
ba — Dania 1:1(2). Z
grupy tej wchodzi roz-
stawione drużyny Ar-
gentyny, CRS i Niemcy
Zach.
W grupie II Szwecja
prowadzi w spotkaniu z
NRD 1,5:0,5 a Włochy
z Norwegią 1:0. Z grupy
tej do finału A zakwal-
fikowała się Szwecja,
Węgry i Jugosławia.
Z grupy III do finału
A zakwalifikowała się
drużyna ZSRR, USA i
Finlandii.

notujemy
W Świebodzinie od-
były się pięciarskie
walki eliminacyjne ze-
spółów Gwardii z Zie-
lonej Góry, Szprotawy i
Gorzowa, celem wyo-
nienienia reprezentacji
zielonogórskiej na Spar-
takiadę „Gwardii” we
Wrocławiu w dniach od
26-31 bm.
Gorzowianie, jakkol-
wiek wystąpili w skła-
dzie osłabionym, zajęli
w skali wojewódzkiej
pierwsze miejsce, zdo-
bując sześć pierwszych
i jedno drugie miejsce.
Gwardziści gorzowscy
zmierzają się przed wy-
jazdem do Wrocławia z
pięciarzami poznańskich
gwardzistów.
*
Ponad 350 zawodni-
ków, w tym 10 kobiet
uczestniczyło mimo nie-
pogody w wyścigu ko-
larskim listonoszy wie-
jskich i kolporterów na
terenach wojew. zielono-
górskiego.
Wyścigi odbyły się na
dystansie 20 km. Z uzy-
skanych wyników na
podkreślenie zasługują:
Kaczyński Z. (Nowa Sól)
33.30 m, Heneka Aleks.
(Międzyrzecz) — 33.55,
Blondowski K. (Świebo-
dzin) 34.20, Jóźwiak K.
(Nowa Sól) 34.20.

Uroczyste otwarcie Letniej Spartakiady Wojska Polskiego

Na stadionie WP w
Warszawie odbyło się u-
roczyste otwarcie Let-
niej Spartakiady Wojska
Polskiego.

Na uroczystość przyby-
li: wiceminister obrony
narodowej, szef sztabu
generalnego WP — gen.
broni Władysław Kor-
czyce, wiceminister obro-
ny narodowej, szef głów-
nego zarządu polityczne-
go WP — gen. bryg. Ma-
rian Naszkowski, gene-
rałowie i starsi oficerowie
WP.

Na stadion wkraczają
kolumny sportowców —
żołnierzy. Oficer Krzy-
ński składa raport wice-
ministrowi obrony naro-
dowej gen. Korczycowi.
W przemówieniu do
zawodniczek i zawodni-
ków — przodujących
sportowców ludowego
Wojska Polskiego gen.
Korczyce stwierdza m.
in.:

„Wcielając w życie po-
stanowienia Biura Poli-
tycznego KC PZPR, oraz
wypełniając rozkazy
min. obrony narodowej,
Marszałka Polski — Kon-
stantego Rokossowskie-
go, Ludowe Wojsko Pol-
skie osiąga coraz wska-
niajsze sukcesy w dzie-
dzinie upowszechniania i
rozwoju kultury fizycz-
nej. Wysoka sprawność
fizyczna jest bowiem je-
dnym z podstawowych
źródeł wysokiego pozio-
mu wyszkolenia bojowe-
go i zdolności bojowej
każdego żołnierza, jego
zahartowania do trud-
nych i skomplikowanych
warunków współczesnej
walki”.

Wskazując, że pod-
stawowym osiągnięciem
w dziedzinie rozwoju kul-
tury fizycznej w wojsku
jest jej powszechność
wśród mas żołnierskich,
jako jeden z przykładów
tej powszechności mów-
ca wymienia rosnącą z
roku na rok liczbę zdo-
bywców odznaki SPO,
dochodzącą w wielu je-
dnostkach do 100 proc.
stanu osobowego.

„Dzięki stałej trosce
dowodzą i aparatu po-
litycznego o rozwój kul-
tury fizycznej w wojsku
— mówi dalej gen. Kor-
czyce — wyrastają spor-
towcy wysokiej klasy, u-
jawniają się talenty spor-
towe, przyszli mistrzo-
wie i rekordziści, czego
najlepszym przykładem
jest wielu spośród was.

Wyniki zeszłorocznej
Spartakiady Wojska Pol-
skiego, podczas której u-
stanowiono 36 rekordów
WP i 2 rekordy Polski,
wyniki tegorocznych za-
wodów w Zakopanem i
Toruniu, gdzie padły 33
rekordy WP i 11 rekor-
dów Polski, sukcesy spor-
towców wojskowych w
różnego rodzaju zawo-
dach sportowych w kra-
ju i zagranicą — świad-
czą dobitnie o pomyślnym
rozwoju sportu w
wojsku, o coraz wyższym
poziomie wychowania fi-
zycznego i są dowodem,
że podstawa tego rozwo-
ju — masowa praca spor-
towa — jest zasadniczym
i niezbędnym warunkiem
wysokiego poziomu w
sporcie wyczynowym”.

Gen. Korczyce serdecz-
nie pozdrawia zgroma-
dzonych sportowców, ży-
cząc im jak najlepszych
osiągnięć ku chwale na-
szego wojska i naszej
Ludowej Ojczyzny, po-
czym w imieniu mini-
stra obrony narodowej i
Marszałka Polski — Kon-
stantego Rokossowskie-
go dokonuje otwarcia
letniej spartakiady WP.

Następuje uroczysty
moment wciągnięcia na
maszt flagi narodowej.
Do masztu podchodzą:
zasłużony mistrz sportu
Gremłowski, zasłużony
mistrz sportu Adamczyk
i wicemistrzyni Polski

Na boiskach zagranicznych

Na czele tabeli ligi pi-
ki nożnej CSR znajduje
się Ingstlaw Teplice z 22
pkt. przed Spartą i Trna-
wą 21 pkt.

W międzynarodowych
zawodach lekkoatletycz-
nych w Sztokholmie z u-
działem olimpijczyków
uzyskano m. in. następu-
jące wyniki: 110 ppł. —
Mathias (USA) 14,5; 800
m — Boysan (Norwegia)
1,48,3; 1500 m — Griko-
son (Szwecja) 2,48,2 o-
raz w kuli i dysku —
O'Brien (USA) 16,58 i
50,81 m.

Zdobywaj SPO

w rzucie oszczepem Do-
brzycka. Przy dźwiękach
hymnu narodowego za-
służony mistrz sportu
Gremłowski wciąga fla-
gę na maszt.

Uroczystość kończy
defilada ponad tysiąca
uczestników Spartaki-
ady, których prowadzi
mistrz WP lekkoatleta
Zochowski. Przed trybu-
ną przechodzą kolejno
sportowcy CWKS, repre-
zentanci poszczególnych
okręgów wojskowych,
marynarki wojennej i
lotnictwa. Każdą grupę
poprowadzają chorągwie
niosące czerwone, białe
czterokolorowe i niebieskie
flagi. Wśród defilują-
cych widzimy czołowych
sportowców, rekordzi-
stów i reprezentantów
Polski: Grabowskiego,
Szwargota, Jesionowską,
Ilik, Sołtyska, Kociszew-
skiego i in.

Pierwsze wyniki Spartakiady

Pierwsze konkurencje
lekkoatletyczne na odby-
wającej się Spartakiadzie
w Warszawie przyniosły kilka
dobrych wyników. W sku-
ku w dal 3 zawodników
przekroczyło 7 metrów. W
skoku wzwyż kobiet Ilig
wyrównała rekord W. P. —
1,40 m. Na 500 i 800 m roze-
grano b. zaciekłe walki.

800 m mężczyzn — finał:
1) Kiełczewski (W-wa) 1:57,
2) Maćkowiak (Kraków) —
1:58,3, 3) Widel (Kraków) —
1:59,5.

Skok w dal mężczyzn —
finał: Grabowski (Kraków)
7,30, 2) Adamczyk (Wroc-
ław) 7,10, 3) Iwański (Kra-
ków) 7,08.

5000 m — finał: 1) Krzysz-
kowiak (W-wa) — 15:04,8,
2) Chromik (Kraków) 15:07,8,
3) Szwargot (Kraków) —
15:09,4.

Rzut oszczepem mężczyzn
finał: 1) Nowak (W-wa) —
55,54, 2) Binko (Kraków) —
54,15, 3) Jarosz (W-wa) 50,05.

Skok wzwyż kobiet — fi-
nał: 1) Ilig (W-wa) 1,40, 2)
Baranowska (Wrocław) 1,40,
3) Dudek (Kraków) 1,40.

Na strzelniczy w Rember-
towie w pierwszym dniu
zawodów w poszczególnych
konkurencjach zwyciężyły
(kobiety) karabinki kbks —
50 m: Flak (Wrocław) 468
pkt.; kbks — 100 m: Janik
(Kraków) — 364 pkt., (mę-
czyźni): pistolet — 50 m:
Gmitrowicz (Wrocław) —
429 pkt. (rekord polski): kb
olimpijski — 300 m: Salo-
moński (Kraków) 466 pkt.
(rekord W. P.).

W dalszym ciągu turnieju
piłkarskiego Wrocław poko-
nał Kraków 2:1 (1:0).

IX Wyścig Kolarski Dookoła Polski

CAF. — fot. Ostrowski
W dniu 19 sierpnia br. rozpoczął się, hono-
rowym startem na Placu Konstytucji w Warsza-
wie IX Wyścig Kolarski Dookoła Polski.
Na zdjęciu: kolarze na ostrym starcie w War-
szawie.

Międzynarodowe tenisowe mistrzostwa Polski rozpoczęte

W Sopocie, na kor-
tach Ognia nastąpiło
uroczyste otwarcie mię-
dzynarodowych tenis-
owych mistrzostw Polski,
w których uczestniczą
zawodnicy Czechosłowa-
cji, Rumunii, NRD i Pol-
ski. Łącznie uczestniczy
85 tenisistów, w czym
25 kobiet.

Po defiladzie i wcią-
gnięciu na maszt flag
narodowych, oficjalne-
go otwarcia dokonał
przew. Sekcji Tenisowej
GKKF inż. Olszowski.
Zasłużona mistrzyni spor-
tu Jadwiga Jędrzejow-
ska odczytała w imieniu
wszystkich uczestników
turnieju rezolucję, w

której sportowcy zobowi-
zują się do jeszcze wię-
kszego wysiłku w sta-
łym podnoszeniu spraw-
ności fizycznej i osiąga-
niu jak najlepszych wy-
ników w pracy zawodo-
wej.

Po części oficjalnej
rozpoczęły się rozgrywki,
które przyniosły nastę-
pujące wyniki:

Gra pojedyncza mę-
czyźni: Buchalik — Ma-
niewski 6:4, 6:1, 6:1, Za-
copoceanu (Rumunia) —
Luckiewicz 6:1, 6:3, 6:3.
Gra pojedyncza kobiet:
Jędrzejowska — Rudow-
ska 6:0, 6:1, Holecova
(CSR) — Andrutowa —
6:2, 6:2.

Żeglarze wystartowali do mistrzostw Polski

W środę tj. 20 bm.
rozpoczęły się na jezio-
rze w Klekru żeglarskie
mistrzostwa Polski
w klasie „O” (olimpij-
ki). Na starcie stanęło 40
zawodników, spośród
których widzimy czołowych
regatowców Polski z
Biedermannem, Koszy-
czem, Sieradzkim, Szlose-
rem i braćmi Fiszerami
na czele.

W ćwierćfinałach za-
wodników podzielono na
10 grup, z których po
dwóch najlepszych wej-
dzie do półfinału. Mi-
strzostwa zapowiadają
się bardzo emocjonują-
co, ze względu na to, że
koalicji starszych ruty-
nowanych regatowców
zagroza w tym roku
młodzież, której coraz
więcej widzimy wśród
czołowych zawodników
Polski.

W czasie oficjalnego
otwarcia mistrzostw,
które nastąpiło w środę
o godz. 17, najmłodszy
zawodnik 19-letni Krzy-
sztof Paul z bytomskiego
„Górnika”, złożył w i-
mieniu zawodników ślu-
bowanie złotowe.

Finały i zakończenie
mistrzostw odbędą się w
niedzielę 24 bm. (mm)

Pracownicy poszukiwani

POMOC DO KUCHNI — STOLÓWKA potrzebna. — Bank Inwe-
stycyjny, Poznań, pl. Wolności 16.

Wolne posady

Melioracja bezdzietne lub sa-
motny potrzebny zaraz do pra-
cy w kolumnie na roli Zielonizacji:
Kaczmarek, Luboń k. Poznania,
Ogrodnia 2-3. 12159g

Gospośnia starsza, samodzielna
potrzebna Samolinska, Po-
znań, Lampego 18, m. 5 —
półd. 8-10. 12332g

Gospośnia do materyjnego go-
spodarza pod Warszawą po-
trzebna. Warunki dobre.
Oferty Głos Wlkp. dia 12330g

Gospośnia lubiąca dzieci, z go-
towaniem, potrzebna zaraz.
Warunki dobre Poznań, Mar-
cinowski 16 m. 15 do
rodz. 11. 12279g

Pomoc domowa, uczciwa, po-
trzebna. Zgłoszenia: Zofia No-
wakowska, Śrem, ul. Poznań-
ska 20 m. 5. 12277g

Pomoc domowa z dobrym go-
towaniem potrzebna. Poznań,
Czerwonej Armii 25, m. 6, od
rodz. 12-18. 12326g

Krawcałkna i krawcowa na
prace złoczone potrzebna. —
Oferty Głos Wlkp. dia 12317g

Dechodząca pomoc domowa
potrzebna. Zgłoszenia: Poznań
Nowowiejskiego 60 m. 4 —
rodz. 16-20. 14422g

Wojnicz starszy potrzebny na
dale, Poznań, Małckiego 12,
m. 4. 12308g

Inteligentna osoba do 2 dzie-
ci lat 6, 4 potrzebna. Wy-
godzenie dobre, Poznań, Mo-
tego 8, m. 6, godz. 16-19.
12303g

Dziewczyna do prac domowych
przyjmuje. Zgłoszenia: Poznań,
Uhanowska 41. 12232g

Pomoc domowa z gotowaniem
ze wsi potrzebna. — Poznań,
Marcinkowskiego 15 m. 12.
12289g

szuka nosady

Siostr szuka posady. Oferty
Głos Wlkp. dia 12344g

Parcelę w Junikowie sprze-
dam. — Oferty Głos Wiel-
kopolski dia 12327g.

Wamie kąpielową, emaliowa-
ną, cyrkową, sprzedam. Po-
znań, Dolna Włda 6. 12322g

Parcelę 2-morgową. Staroście
sprzedam. Oferty Głos Wiel-
kopolski dia 12321g

Motocykl D K W. 200 cm.
sprzedam. Poznań, Garnar-
ska 3 warsztat. 12318g

Sypialnię sprzedam. Poznań,
Lodowa 6 m. 11. 12316g

Radio „Aga”, nowe, sprzedam.
Poznań, Dąbrowskiego 44 —
m. 1. 12315g

Wózek koszykowy sprzedam.
Poznań, Wawrzyńska 19 m. 5.
12314g

Futro białe, średnia figu-
re, sprzedam. Poznań, Tecz-
owa 17, m. 1. 12311g

Materiał czarny, ładny, na
płaszcz damski, sprzedam —
Poznań, Rokossowskiego 32,
m. 7a. 12309g

Spacerówkę czeska sprzedam.
Poznań, Wawrzyńska 21 —
m. 1, w podwórzu lewo. 12307g

Parcelę Puszczykowską 1900
m², tania sprzedam, Parcel.
Poznań, Szymańskiego 8.
12299g

Motocykl Sachs 100 i 125
sprzedam lub zamienię na to-
karkę, Głowacki, Poznań, Śro-
wackiego 41. 12297g

Spacerówkę na łożyskach —
sprzedam Poznań, Piłkna 40.
12295g

Pianino metalowa, płyta oka-
zynnie sprzedam. Poznań, Kra-
szewskiego 7 m. 9. 12290g

Pszczoły z miodarka sprze-
dam, Adamczewski, Poznań,
Engla 28 m. 6 godz. 16-19
12288g

Motocykl DKW NZ 250 sprze-
dam. — Poznań, Garbary 53.
m. 12. 12285g

Kuchenne gazowa 4-palniko-
wą z piekarnikiem oraz fra-
zy nowo, ręczna praca, sprze-
dam. — Poznań, Grobla 29,
m. 4, godz. 15-17. 12294g

OGŁOSZENIA DROBNE

Szafę 2-częściową, stół roz-
ciągany, sprzedam. Poznań,
Jackowskiego 38, m. 5. 12333g

Samochód Opel P 4 sprzedam.
Poznań, Księńskiego 10, m.
12, od 15-18. 12334g

Taksometr samochodowy —
sprzedam. Poznań, Hibnera 25,
m. 4. 12335g

Kamienicy ćwierć, ul. Ro-
kossowskiego 47 500 sprze-
dam. — Dątkiewicz, Poznań,
Dzierżyńskiego 105. 12336g

Pianino krzyżowe, koncertowe
sprzedam. Poznań, tel. 88-25,
od 8-9. 12339g

Elegancki nowoczesny gabinet
(dab) sprzedam. Poznań, Śro-
wackiego 12, Białynia, tele-
fon 16-42. 12341g

Kupna

Hanomag-Garbus, część, ku-
pie. Stankiewicz, Edd, Ku-
pernika 24/16. K1809

Maszyne „Singer”, ciężka
krawiecka, szyjąca również
„zik-zak” najchętniej wzgl.
głównie kupię. — Bydgoszcz,
Wełniany Rynek 2/2. K1813

Motocykl 125 cm³ dobrym
stanie, kupię Gawroniak, Po-
znań, Drukarska 3, m. 5. 12313g

Rower damski w dobrym sta-
nie oraz platforme 5-6 ton,
triko w dobrym stanie ku-
pie. — Matusiak, Szwarcz,
Wrzesńska 2 telefon 210. 12306g

Motocykl przyczepka kupię
Oferty Głos Wlkp. dia 12291g

Dyferencjał Ford Eifel lub
trybyr atakujące talerzowe —
kupię Wytworna Edelek Po-
znań, Bohaterów 2 telefon
518-11. 12286g

Zamiana

Dwa pokoje kuchnia, łazien-
ka, zamienię na 3 pokoje ku-
chnia, łazienka. Poznań, Ja-
rochowskiego 65 m. 1. 12298g

Lokalu wspólnego (obojetnej
branży) centrum poszukuje
modystka. Oferty Głos Wiel-
kopolski dia 12272g.

Pilnie poszukuje pokoju z ku-
chnią w Poznaniu. Zwróć
wszelkie koszty. Stolek, Wroc-
ław, Wiercorka 106, m. 1.
14437gp

Pokoju — lokalu na krosno
poszukuje Oferty Głos Wiel-
kopolski dia 12324g.

Pokoju kuchnia za zwrotom
kosztów remontu poszukuje
spisownie. Oferty Głos Wiel-
kopolski dia 12305g.

Pokoju poszukuje panienka
pracująca Oferty Głos Wiel-
kopolski dia 12301g.

Lekarz samotny poszukuje po-
koju umiowanego. — Oferty
Głos Wlkp. dia 12296g

Pokoju kuchnia, spiesznie po-
szukuje. Zwróć remont
remontuje. Kopycki, Poz-
nań, Wawrzyńska 17. 12287g

Samotny poszukuje pokoju u-
meblowanego lub pustego —
ewtl. koszty remontu zwróć.
Oferty Głos Wlkp. dia 12338g.

Zguby

Zgubiono legitymację s ubo-
wa „Stomil” na nazwisko
Stanisław Gorzelańczyk. 12278g

Zgubiono kartę meldunkową
nr G XV 59578, świadectwo
Dokształcającej Szkoły Zawo-
dowej na nazwisko Adam Na-
skret. 12328g

mgr. Karola Wilaka

odprawiona została msza św. żałobna w niedzielę,
24 sierpnia 1952 o godz. 7 w kościele OO. Karm-
elów przy ul. Białej, o tym Króćmych: Przyja-
ciół; zawiadamia

żona z dziećmi

12170g

„TIMOR”

uznany przez Zakład Zoologii W. Szk. R.
jako radykalny środek na paskwy.

Ządać we wszystkich drogeriach.

Butelka 5,50 zł.

Spółdzielnia Chemiczno-Drogistowska

Poznań, ul. Grunwaldzka 27. K1814

Zgubiono legitymację służbo-
wa „Stomil” na nazwisko
Stanisław Anioła. 12325g

Zgubiono legitymację Wyższej
Szkoły Rolniczej na nazwisko
Tadeusz Rewoliński. 12319g

Zgubiono legitymację szkolną
wydaną przez Technikum Dro-
gowie na nazwisko Tadeusz
Roszyk. 14423p

Zgubiono kartę meldunkową
nr G XV 124425 na nazwisko
Franciszek Smolnowicz, Po-
znań, Górecka 106. 12312g

Zgubiono kartę meldunkową
nr 12227 na nazwisko, Wła-
dysław Korta. 12310g

Dnia 19 bm. zginał pies my-
śliwski setter brzozy. Zwrot
wynagrodze. Ostrzegam przed
przywłaszczaniem oraz kup-
nem. — Plenkiewicz, Poznań,
Mickiewicza 31 m. 7.

Delegaci Wielkopolski na Kongres Spółdzielczości Wiejskiej

Delegatem powiatu średzkiego jest Helena Przygodzka, przewodnicząca Spółdzielni Produkcyjnej Andrzejewo w gminie Kostrzyn.

Przygodzka urodziła się na obczyźnie jako córka robotnika kolejowego. Jeszcze jako dziecko wróciła wraz z rodzicami do kraju. W czasie okupacji hitlerowskiej pracowała ciężko na roli u niemieckich kulałów. Po wyzwoleniu Polski objęła z mężem 7-hektarowe gospodarstwo w Andrzejewie. Swoją pracą uświadamiającą przyczyniła się do przełamania wrogiej propagandy kulackiej i do założenia w Andrzejewie spółdzielni produkcyjnej. Członkowie spółdzielni w dowód zaufania wybrali ob. Przygodzką przewodniczącą zarządu, a obecnie delegatem gminy na Kongres. (ipc)

W KOŚCIANIE

Jedyna w kraju Wytwórnia Cygar „Jawa” w Kościanie powiększona została o nowy dział — produkcji papierosów. Wyrabia się tutaj papierosy ustnikowe: „Belweder”, „Damskie” i „Nysa”.

Coraz więcej kobiet pracuje w zawodach „męskich”. W cukrowni Kościan funkcje palacza w kotłowni objęła ostatnio Wanda Kozierska, wywiązując się ze swych obowiązków na równi z mężczyznami.

Uchwała Prezydium MRN w Kościanie, od 18—21 bm. odbędą się wybory do Komitetów Blokowych. Miasto podzielono na 13 bloków.

Kościańska Spółdzielnia Szewska im. Kilińskiego zorganizowała nowy punkt usługowy w Starym Bojanowie. (jók)

Perspektywy rozwoju miasta Piły

Wiadomo ogólnie, że do najbardziej zniszczonych pozostałości wojenną miast należy również Piła.

W okresie kilku lat powojennych wydatkowano już wiele milionów złotych na cele budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego.

W dziedzinie komunikacji w 60 proc. zdołano przebudować i rozbudować ulice i drogi, odbudowano 2 mosty nad rzecze Gdźcie.

Powstało wiele placówek przemysłowych, zakłady roszarnicze i przetwórcze ziemniaczanych oraz zakłady przemysłu metalowego. Podkreślić należy wysiłek kilkusetosobnej rzeszy kolejarzy, którzy odbudowali dosłownie od podstaw potężne Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego.

W ramach planu 6-letniego projektuje się dalszą rozbudowę Szpitala Miejskiego przez dobudowanie stacji krwiodawstwa. Rozwój tego szpitala charakteryzuje wzrost liczby łóżek, który

Będzie więcej członków gminnych spółdzielni

Akcja umasowienia członkostwa Gminnych Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej została w pierwszym półroczu bieżącego roku w województwie poznańskim potraktowana jako rzecz drugorzędna. Ani Związek Samopomocy Chłopskiej, ani aparat spółdzielczości wiejskiej nie przykładały do akcji tej większej uwagi. Akcja prowadzona była raczej samorządnie i bezplanowo, nie też dziwnego, że planu umasowienia, opracowanego zresztą ambitnie, bo przewidującego werbunek 35 tysięcy nowych członków, za pierwsze półrocze nie wykonano.

Obecnie przystąpiono do wyrównania tego niedociągnięcia i pracę nad umasowieniem spółdzielczości wśród mieszkańców wsi prowadzi się z dużym nasileniem, wciągając do niej tak aktyw Związku Samopomocy Chłopskiej, jak i aparat pracowniczy oraz komitety członkowskie i komisje rewizyjne.

W akcji werbunkowej organizuje się współzawodnictwo, wśród pracowników zaś GS i PZGS rozpisany zostanie specjalny konkurs z nagrodami za największą ilość zwerbowanych członków. Specjalnie duże pole do popisu ma tutaj aktyw Związku Samopomocy Chłopskiej, który winien dołożyć wysiłku, by zrealizować uchwałę Kongresu ZSCH: każdy członek ZSCH — członkiem Gminnej Spółdzielni. (ipc)

zwiększył się z 35 w r. 1945 do 338 łóżek w r. 1952. Szpital ten liczy obecnie 8 oddziałów, zatrudnia 213 osób personelu i 10 lekarzy. Natężenie Piły istnieje jeszcze 14 poradni lekarskich, 4 ambulatoria przyzakładowe, stacja sanitarno-epidemiologiczna (Stacja Pogotowia Ratunkowego) oraz protezownia dentystyczna, której plan gospodarczy przewiduje wykonanie 1200 protez rocznie.

Oprócz istniejących już 14 szkół (zamiast 3 w 1945) przewiduje się budowę nowej szkoły przy ul. Dzierżyńskiego oraz 2 przedszkoli.

Ponadto przeprowadził się renowację kanałów w północnej części miasta. Wielkie znaczenie dla robotników, którzy odbywają kilku-

Kto ponosi odpowiedzialność za niszczenie koksu w Miejskiej Górze?

Jednym z bardzo cennych artykułów opałowych, poszukiwanych przez liczne zakłady pracy jest koks, którego rozprowadzaniem zajmuje się Centrala Zbytu Węgla. Poważne ilości koksu zmagazynowane zostały m. in. na dziedzińcu Gazowni w Miejskiej Górze, pow. Rawicz. Pewna jego część rozdzielona została dla szkół i instytucji państwowych, reszta — około 230 ton koksu i miału koksowego — spoczywa spokojnie od marca br. na dziedzińcu Gazowni. Ponieważ pod wpływem zmian atmosferycznych koks ulega stopniowemu niszczeniu i kruszeniu, kierownictwo Gazowni otrzymało z Okręgowego Przedsiębiorstwa Handlu Opalem w Poznaniu zezwolenie na wolnorynkową sprzedaż. Do sprzedaży koksu jednak nie doszło, gdyż w maju br. ob. Stefaniak z Wydziału Handlowego Powiatowej Rady Narodowej w Rawiczu sprzedaż tę wstrzymał, nie wydając do dnia dzisiejszego żadnej dyspozycji.

Teatr

POLSKI — g. 19 „Damy i huzary” NOWY — g. 19 „Król i aktor”

Aleksandrów Kuj. — Teatr Objazdowy z Gniezna — „Godzien litości” Oborniki — Teatr „Komedii Muzycznej” z Poznania „Rodzinka”

Gniezno — „Robert Cooper oskarża”

Kina

APOLLO — g. 15, 17, 19 i 21 — „Wilhelm Tell” BAŁTYK — g. 15, 17, 19 i 20 — „Ditta”

ków, którzy odbywają kilukilometrową drogę codziennie pieszo z odległych dzielnic mieszkaniowych na przedmieściach do zakładów pracy, będzie miało uruchomienie Miejskiej Komunikacji Samochodowej. Linia ta powstanie na trasie krzyżowej: północ — południe, wschód — zachód. Oprócz „dalszej” rozbudowy elektrycznego oświetlenia ulicznego i gazowego, budowy łaźni i Domu Kultury, powstanie również wielka chłodnia o znaczeniu ogólnokrajowym oraz nowe mieszkania dla świata pracy na powiększonym placu Staszica.

Piła włącza się w ogólnokrajowy system budownictwa socjalistycznego. (Ko)

Jaki jest tego skutek? Zmagazynowany na wysokiej stercie koks wietrzeje na wolnym powietrzu, a dolny jego pokład zamienia się stopniowo pod wpływem leżącego na nim ciężaru w miał koksowy. Ze względu na wysokość sterty poważne trudności ze składowaniem mają również robotnicy, którzy wyładowują nadchodzące transporty.

Należałoby się teraz zastanowić, kto poniesie odpowiedzialność za różnicę w cenie między koksem a miałem węglowym i jak wywiąże się Gazownia ze swoich planów finansowych. Pracownicy Cukrowni i społeczeństwo Miejskiej Góry chętnie zakupiliby dla własnych potrzeb część zmagazynowanego koksu, jednak przez brak zainteresowania i niedbalstwo PRN w Rawiczu, koks w dalszym ciągu czeka na swe przeznaczenie i zamienia się w miał koksowy.

Stanisław Moryson korespondent „Głosu”

Ślaczego

...ubikacje, mieszczące się w piwnicy budynku ZZK w Zbąszynku, są od dawna nieoczyszczone i zupełnie zaniedbane?

...ul. Młyńska w Krotoszynie jest co najmniej od pół roku nie zamiatana? Panuje na niej ożywiony ruch, ponieważ prowadzi ona do szpitala i leśniczówki, a brud sprawia na przechodniach niemiłe wrażenie.

...kabinę mechaniki filmowego w Wiejskim Kinie Stalym nr 39 w Parzęczewie pow. Kościan, jest dotychczas nieczynna, sprawiając wrażenie chlewika, a droga prowadząca do kina tak zniszczona, że w czasie deszczu nie można z powodu wielkich kałuż wody do niego dojść?

...młyn parowy w Sompólnie, pow. Koło, jest nieczynny? Z braku energii elektrycznej, wytwarzanej przez młyn, miasto tonie w egipskich ciemnościach, a mieszkańcy jego oświetlają swoje mieszkania lampami naftowymi.

...rynek w Sompólnie zamiatany jest tylko po odbytych targach, tj. w czwartki? W niedzielę panuje na rynku „artystyczny” nieporządek, który powinno zająć się Prezydium GKN.

Z Wielkopolski

Nie we wszystkich powiatach woj. poznańskiego dopilnowano wykonania planów kontraktacji i skupu żywności. Kontrakcje trzody chlewnej i bydła zrealizowano w ub. miesiącu tylko w 85,6 proc.; skup trzody w 99,3 proc., skup bydła w 71,4 proc., zaś cieląt — w 79 proc. Planu te zaniedbano szczególnie w powiatach Kalisz, Konin, Krotoszyn i Turek. Jedną z przyczyn zahamowania realizacji zadań związanych z kontrakcją było zaniedbanie działalności uświadamiającej wśród chłopów. Do powiatów dobrze wywiązujących się ze swych obowiązków należą: Chodzież, Kępno i Gniezno. W następnym kwartale te powiaty, które załamały plany, muszą przyspieszyć ich wykonanie. (ipc)

CO — GDZIE — KIEDY

MUZA — g. 16, 18 i 20

„Bez adresu” RIALTO — g. 16, 18 i 20 „Hrabia Monte Christo” II część

WARTA — g. 14 i 16 „Torpedowiec nieugięty”, g. 18 i 20 — „Wesołe zawody”

LETNIE — g. 15, 17 i 19 — „Na arenie” PIAST — g. 20 — „Wesołe kamieszki z Windsoru”

METALOWIEC — g. 18 i 20 — „Oddział Z-8” FOTOPLASTIKON — g. 10—22 — „Niemcy w początkach XX wieku”

Radio

Program IV fala Poznania 249 m

Wiadomości: 5.05, 6.30, 7.55, 12.04, 17, 18.50 (P), 21, 23.50

Koncerty: 5.20 (P) — poranny, 6.50 — muzyki ludowej, 7.20 — pieśni, 8, 12.15 — rozrywkowy, 12.45 — na swojąsk nute, 13.20, 16 — utwory fortepianowe, 16.20 (P) — wyjątki z opery „Straszny dwór”, 17.15 — recital skrzypcowy, 18 (P) — pieśni, 19.05 (P) utwory skrzypcowe, 21.30 — taneczny, 23.40 kameralny

5.10 — dla wsi, 8.30 dla obozów i kolonii, 11.45 — głos mają kobiety, 12.30 dla wsi, 15.30 — dla dzieci, 17.45 — korespondencja z zagranicy, 18.30 radiowy klub racjonalizatorów, 19.25 (P) dla wsi, 19.30 — muzyka i aktualności, 20 ludziom planu 6-letniego, 20.40 — Jakkimok, 21.50 — kronika kulturalna, 22.30 historia muzyki polskiej

Sport: 22.20 (P) — reportaż z wycieczki kolarskiej dookoła Polski

22 KRONIKA SIERPIEŃ

PIATEK
Cezarego i Hipolita
Środek w.: 4.46
zach.: 19.04
Księżyc w.: 6.41
zach.: 19.19

W północno-zachodniej i zachodniej części kraju zachmurzenia duże z miejscowymi niewielkimi opadami i przejaśnieniami w ciągu dnia. Temperatura maksymalna od +18 st. C. na północy do +25 st. C. na południu kraju. Wiatry słabe lub umiarkowane z kierunków zmiennych.

Dyżur pełni: Państw. Szpital Klin. im. Pawłowa (chirurgia i internia), ul. Długa nr. 1/2, tel. 40-04

APTEKI:

nr 97 — Dzierżyńskiego 144
nr 101: Rynek Śródecki
nr 111: Ostroroga 6
nr 115: Mickiewicza 22
nr 174: Rokossowskiego 47
nr 175: 23 Lutego 18

— Doktor zabronił mężowi moczyć nogi w zimnej wodzie!

WYDAWCA: Instytut Prasowy „Czytelnik”, NAKŁADCA: RSW „Prasa”.

REDAGUJE ZESPÓŁ. REDAKCJA: Poznań, ul. Grunwaldzka 19, II ptr. Telefony: centrala (łączy wszystkie działy) 62.70, 64.75, redakcja naczelna 78.76, sekretariat redakcji 74.36, dział miejski 79.88, dział listów i interwencji 78.57, 78.64, redaktor dyżurny (do godz. 22) 64.75, drukarnia (nocny) 64.72. Godziny przyjęcia w redakcji: od 10 do 12.

ADMINISTRACJA: Poznań, ul. Grunwaldzka 19, parter. PRENUMERATA: zamówienia przyjmują wszystkie urzędy pocztowe, listonosze oraz kioski gazetowe.

OGŁOSZENIA: Biuro Ogłoszeń RSW, Prasa, Poznań, ul. Świerczewskiego 3, tel. 62.31, Konto PKO Poznań V 5220.110. Biuro czynne od 7 do 16.30, w soboty do 14.30. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

DRUKARNIA: Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka Poznań, ul. Wawrzyniaka 39.

K-3-10755

Jerzy Pułkownik

Ślizowski głową tylko kręcił, Rabcz nie wytrzymał, drzwiczkami trzasnął, dumnie ruszył, pas ocierając i poklepując rewolwer.

Wziął pierwszego lepszego: gdzie dowódca? Żołnierz spojrzął na nich, nosem czmychnął, odwrócił się, poszedł. — Stój! — wrzasnął Rabcz — stój, bo strzelam! — Ano, spróbuj — rzucił tamten przez ramię.

Może by i strzelił Rabcz, wściekłością aż zachłystnięty, gdyby żołnierz z całą siłą ramienia mu nie ścisnął. Kilku innych żołnierzy podsunęło się do nich, jeden ściągnął karabin z ramienia.

Odeszli i tamci też poszli, nie zwracając więcej na nich uwagi. Nowa fala zabójczych, nogami przytupujących wydała się Rabczowi bardziej zorganizowana, nie wiadomo w czym dopatrzył się nawet oznak czwórkowej kolumny. Znowu podszedł — dowódca?

— A no, ja, na przykład — wysunął się jakiś młokos. — A wam czego?

— Jak? Stanać na baczność! Nie widzicie, kto jestem?

— No, no, wolnego. Dużo się tu różnych pęta...

— Jestem z Naczelnego Dowództwa! Jak śmieć!...

— A ty wiesz, gdzie mam twoje naczelnie? Chłopcy, powiedzcie mu?

— Powiedz, powiedz! — krzyknął inny. — Sam się nie domyśli, na głupiego wygląda.

— A bo to innych w naczelnym znajdziesz? — rzucił trzeci.

Szli wprost na nich, aż, pociągnięty przez Ślizowskiego, zeskoczył w bok. Zaśmiali się, dosyć ponuro.

— Wracajmy! — szepnął Ślizowski. — Jednostka w pełnym rozkładzie. Nie daj Boże...

Rabcz zrozumiał, szybko doskoczyli do wozu, Nelly, z niecierpliwością wyzierała odepchnąwszy czym prędzej od okienka. Za późno.

Nowa grupa zatrzymała się przy samochodzie. Z tej poprzedniej krzyknęto im ze śmiechem, że to „z naczelnie-

go”. Wystarczyło, żeby się zabrali do oględzin i coraz cenniejszych komentarzy.

— Patrzcie, patrzcie! — ciągnął jeden z fałszywym zachwytem: — samochód! Elegancki!

— No, pewnie! W sensie wygod naczelnie, ho, ho!

— Sztabowa maszyna. Tu, bracie, tylko myślą, żeby nam, nieborakom, nakiebać jak najwięcej.

— Chłopcy, jak Boga kocham! — krzyknął czwarty, nachylony do okienka: — kurewk...

Runęli z dwóch stron, oblepił okna, któryś latarkę elektryczną zapalił i Nelly prosto w twarz. Krzyknęła, torebka się zaskłoniła. Rabcz rewolwer chwycił, aż Ślizowski od szofera się przechylając musiał go łapać za rękę.

Żołnierze zaśmiewali się: — patrzcie, jaki gieroj dla tej swojej dziwy! Co prawda, dziwa nie wąska! Ha! Ha! Ha! Co się zowie, kurwa generalska! A ty się nie stawiaj, po niemieckich bombach twoja spłuka dla nas, jak pierdniecie.

Świt rósł i to ich wreszcie zbawiło. Któryś z żołnierzy proponował właśnie, żeby dziwnie na światło boże, przyjrzeć się, jak te generalskie są fabrykowane, czy tak samo, jak żołnierskie. A inny wrzasnął: rany boskie, dzień! Pobiegli.

Wozy gramoliły się ciągle. Ślizowski, Rabcza nie pytając, kazał pociągaczówce tylnym biegiem. Cofali się paręset metrów, wreszcie udało im się zawrócić. — Gazu! — Ślizowski do Rabcza się pochylił: — objeżdżemy te Siedlice, tu są boczne drogi. W dzień to nawet lepiej...

Ujechali niedaleko. Pierwszy samolot niemiecki zataraśował szosę, woźnice rzucili się w pole, konie stawały dęba, samochody utknęły. Z teczkami podręcznymi wyrwali przez pole, tulili się do krzaków. Nelly w pośpiechu zgubiła pantofel.

Nalot był długi, na szczęście uwagę Niemców pochłonęło przede wszystkim skupienie wozów i ludzi koło strumyczka. Widzieli raz po raz krótkotrwałe kolumny dymu, wybuchy dudniły klarownie w tym słonecznym poranku jak uderzenia ogromnego dzwonu z lanego żelaza. Leszczyński mówił, żeby zwinąć, wozy spłatanie zrzucić do rowu. Nelly jednak pisała, że nie w świecie nie godziła się na porzucenie krzaków. Czekali więc, wyzerali zza gałęzi.

Krzaczki pełne były żołnierza. Tutaj dopiero udało się Rabczowi spotkać oficera z cofającej się jednostki. Był to trzydziestoletni porucznik w sfatygowanym po dziesięciodniowej kampanii mundurze. Pułkownikowski autorytet

Rabcza przytłaczał go jeszcze, zwłaszcza, że po smutnym doświadczeniu z szeregowymi Rabcz nie chwalił się swoją przynależnością do Naczelnego Dowództwa. Za to rozpytywał porucznika — co to za oddział i co się z nim stało, szykując mściwie raport przed marszałkiem, układając już w duszy propozycje na temat dowódcy: zdjąć, zdegradować, pod sąd. Ale już pierwsze słowa porucznika nagłe go zmroziły.

— Co za oddział, panie pułkowniku? Czwartdziesta pierwsza dywizja rezerwowa! — Porucznik pomyślał chwilę: — niby nie wolno się zdradzać, co za oddział... — machnął ręką: — Niemcy tyłu jeńców trzy dni temu od nas wzięli, wiedzą lepiej o nas niż my sami. Pan pułkownik się pyta, co jest z dywizją...

Rabczowi odeszła ochota, skrzywił się, ale porucznika swędził język: — panie pułkowniku, nie uwierzyłbym, że coś takiego jest możliwe, gdybym nie przeżył...

Teraz i Rabcz i Ślizowski zaczęli się wietrzeć pod krzaczkiem, porucznik jednak był nieubłągany:

— Proszę sobie wyobrazić: parę szwadronów niemieckiej kawalerii przeprawia się przez Narwę. Zza rzeki strzela do nas kilkanaście czołgów. Pan pułkownik rozumie, nie artyleria, czołgi. Włec niewiele straszniejsze od ręcznych granatów te pociski czterdzieste pięć...

— Tak, tak! — ręką zamachał Rabcz.

— Niech pan postucha, panie pułkowniku. Trzeba, aby wiedzieliśmy co się u nas dzieje. Pańskie doświadczenie... ja, na przykład, sam nie rozumiem i chciałem, żeby pan pułkownik autorytatywnie wyjaśnił...

— No — niechętnie skrzywił się Rabcz. — Byle szybko!

— Tak jest, panie pułkowniku! Włec dwie dywizje, całe dwie dywizje ściga się przed te kawalerie. Wiem, moja kompania stała obok skrzydłowej z trzydziestej trzeciej. Wszystko gotowe. I nagle rozkaz, w tył zwrot, odmaszerować. Co to było, panie pułkowniku?

Rabcz złapał spojrzenie Leszczyńskiego, niespokojne i pytające zarazem. Odwrócił się popatrzył na Ślizowskiego, jego z kolei zapytując wzrokiem. Ślizowski uśmiechnął się:

— Strategia, panie poruczniku, na niższych szczeblach często wydaje się kupą nonsensów. Może Niemcy uderzyli gdzie indziej i te dwie dywizje były tam potrzebniejsze?

(Dalszy ciąg nastąpi)